

**PAMin
valtuuston
kevätkokous
23.–24.5.2023**

Pöytäkirja

Valtuuston kevätkokous 23.-24.5.2023

Hotelli Rantapuisto, Helsinki

Sisällysluettelo

Pöytäkirja	2
Osallistujaluettelo	43
Esityslista	46
Puheenjohtaja Annika Rönni-Sällisen puhe	47
Valtuuston päätöslausuma	49

Valtuuston kevätkokous 23.-24.5.2023

Hotelli Rantapuisto, Helsinki

Aika: 23.5.2023 klo 12.15–17.00
24.5.2023 klo 9.05–13.15

Paikka: Hotelli Rantapuisto, Helsinki

Läsnä: Sirpa Laakso valtuuston puheenjohtaja (este ilmoitettu)
Sami Viitasaari valtuuston 1. varapuheenjohtaja
Liisa Tamminen valtuuston 2. varapuheenjohtaja

38 valtuuston varsinaista jäsentä

4 henkilökohtaista varajäsentä

4 yleisvarajäsentä

17 hallituksen jäsentä

5 kassan hallituksen jäsentä

henkilökuntaa

Heidi Lehikoinen

sihteeri

Anu Valve

sihteeri

1. Kokouksen avaus

Valtuuston 1. varapuheenjohtaja **Sami Viitasaari** avasi valtuuston sääntömääräisen kevätkokouksen 23.5. klo 12.15.

Kokouksen avauspuheenvuorossa valtuuston 1. varapuheenjohtaja Sami Viitasaari totesi tämän kokouksen olevan nelivuotisen valtuustokauden viimeinen kokous. Takana on neljä erikoista vuotta. Kukaan ei olisi osannut villeimmissä ennustuksissaankaan veikata, kuinka valtavien ongelmien kanssa joutuisimme tämän valtuustokauden aikana tekemisiin, Viitasaari totesi. Valtuusto, hallitus sekä puheenjohtajisto ovat hyvin eri näköiset mitä valtuustokauden alussa. PAMin oma henkilöstökin johtoryhmää myöden on muuttunut siitä, kun valtuustokautta aloitettiin. Moni tuttu on pois viereltä, monista eri syistä.

Valtuuston kaudelle osuivat vaikeat koronavuodet, epävarma yleinen taloustilanne ja viimeisimpänä kevään pitkä neuvottelukierros lakkoineen ja työntajien halu nujertaa ay-liike. Mutta nyt pamilaiset ovat entistä yhtenäisempiä, vahvempia ja rohkeampia.

Viitasaari kiitti liittoon kuulumattomia, joista moni osallistui keväällä laksoon ja osoitti tukensa pamilaisille. Tämä osoittaa sen, että nekin, jotka eivät ehkä usko ammattiliiton toimintaan ja hyötyyn, tietävät kuitenkin sisimmässään, että ei heidän puoliaan kukaan muukaan pidä kuin ammattiliitto.

Haasteita riittää tulevaisuudessakin. PAMissa seuraava valtuusto ja hallitus tulevat tekemään jälleen kerran kovasti töitä ja vaikeita päätöksiä, jotta yhteiskunnan haavoittuvaisimmassa asemassa olevien ihmisten hyvinvointi ja turvallisuus voidaan jatkossakin taata. Kyllä on oikeutettua olla huolissaan leikkauslistoista, joita hallitusneuvotteluja vetävä puolue on aiemmin kevään

Valtuuston kevätkokous 23.-24.5.2023

Hotelli Rantapuisto, Helsinki

aikana esittänyt. Useinhan nuo leikkaukset osuvat pahiten juuri meidän PAMilaisten arkeen.

Lopuksi Viitasaari esitti lukuisat kiitokset valtuutetuille. Teidän ansiostanne PAM on ollut näkyvämpi mitä koskaan aiemmin. Olette vaatineet, olette antaneet, olette muuttaneet ammattiliittoamme nykyaikaisemmaksi ja helpommin lähestyttäväksi. Kiitos joka ikinen PAMilainen. Te olette näyttäneet mitä seuraa, kun teidät suututtaa. Te jäsenet, te ootte PAM. Me ollaan PAM.

2. Läsnaolijoiden toteaminen

Todettiin kokouksen avaushetkellä läsnä olleet henkilöt sekä valtuuston kokoonpanossa syyskokouksen jälkeen tapahtuneet muutokset:

Todettiin, että Arja Vakkurin tultua valituksi 22.11. hallituksen jäseneksi, nousi hänen tilalleen valtuuston varsinaiseksi jäseneksi 3. henkilökohtainen varajäsen Suvi Paananen. Hän kuitenkin ilmoitti 13.4. ettei ota tehtävää vastaan. Tämä paikka jää tyhjäksi koska henkilökohtaisia varajäseniä ei ole enää käytettävissä. Tyhjälle paikalle tässä kokouksessa nousi yleisvarajäsen Leena Laihon.

Todettiin, että valtuuston yleisvarajäsen Jani Tikkanen on ilmoittanut eroavansa valtuuston yleisvarajäsenen tehtävästä 30.12.2022.

Todettiin myös, että yleisvarajäsenet Leena Laihon, Lauri Iso-Lähteenmäki, Marika Ruusunen ja Sami Kymäläinen nousivat tässä kokouksessa äänivaltaisiksi.

Osallistujalista on pöytäkirjan liitteenä.

3. Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Todettiin kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden ehdot:

Laillisuus

Palvelualojen ammattiliiton sääntöjen 6 § 13. kohdan mukaan valtuusto pitää vuosittain kaksi varsinaista kokousta. Kevätkokous pidetään touko-kesäkuussa ja syyskokous marras-joulukuussa.

Kokouskutsut

Sääntöjen 6 § 14. kohdan mukaan valtuuston varsinaisesta kokouksesta on lähetettävä osastoille, yhteisöjäsenille ja valtuuston jäsenille kirjallinen ennakkoilmoitus viimeistään yhdeksänkymmentä (90) päivää ennen kokousta. Lopullinen kokouskutsu valtuuston varsinaiseen kokoukseen on lähetettävä kirjallisena valtuutetuille ja tiedoksi osastoille ja yhteisöjäsenille viimeistään kaksikymmentäyksi (21) päivää ennen kokousta.

Ennakkoilmoitus tästä kokouksesta on lähetetty valtuutetuille, osastoille ja yhteisöjäsenille 19.1. päivätyllä kirjeellä.

Valtuuston kevätkokous 23.-24.5.2023

Hotelli Rantapuisto, Helsinki

Lopullinen kokouskutsu on lähetetty valtuutetuille 19.4., ja se on annettu tiedoksi ammattiosastoille ja yhteisöjäsenille samana päivänä.

Päätösvaltaisuus

Sääntöjen 6 § 8. kohdan mukaan valtuusto on päätösvaltainen, kun puheenjohtaja tai joku varapuheenjohtajista ja enemmistö jäsenistä on paikalla kokouksessa.

Todettiin, että kokous on laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen.

4. Kokousvirkailijoiden valinta

4.1. Sihteerit (2)

Valittiin kokouksen sihteereiksi Heidi Lehikoinen ja Anu Valve.

4.2. Pöytäkirjantarkastajat (2)

Valittiin kaksi pöytäkirjantarkastajaa alueiden esitysten perusteella:

1. Jouni Kellaranta (Helsinki-Uusimaa)
2. Sari Pihlajaniemi (Lounais-Suomi)

4.3. Ääntenlaskijat (5)

Valittiin ääntenlaskijoiksi alueiden esitysten perusteella:

1. Hanna Puhakka (Itä-Suomi)
2. Christa Pessi (Helsinki-Uusimaa)
3. Kaisa Mäenpää (Lounais-Suomi)
4. Timi Itkonen (Häme-Kaakkois-Suomi)
5. Leena Laihonon (Keski-Suomi-Pohjanmaa)

Todettiin, että ääntenlaskijoiden puheenjohtajana toimii Hanna Puhakka.

4.4. Menettelytapavaliokunta

Valittiin menettelytapavaliokunta, jonka muodosti liiton johtoryhmä (Annika Rönni-Sällinen, Heidi Lehikoinen, Jaana Ylitalo, Jukka Mattila, Timo Piironen ja Risto Kalliorinne ja valtuuston puheenjohtajisto Sami Viitasaari ja Liisa Tamminen sekä kokouksen sihteeri Anu Valve.

4.5. Päätöslausumavaliokunnan jäsenet (7)

Valittiin päätöslausumavaliokunnan jäsenet alueiden esitysten perusteella:

1. Mikael Fogelholm (Helsinki-Uusimaa)
2. Janne Kankaantähti (Häme-Kaakkois-Suomi)
3. Eija Lapveteläinen (Itä-Suomi)
4. Tuuli Elokannas (Lounais-Suomi)

Valtuuston kevätkokous 23.-24.5.2023

Hotelli Rantapuisto, Helsinki

5. Maija Nytorp (Pirkanmaa)
6. Päivikki Saukko (Keski-Suomi-Pohjanmaa)
7. Johanna Buska (Pohjois-Suomi)

Hallitus valitsi edustajakseen päätöslausumavaliokuntaan Mikko Ruokosen. Sihteerinä toimi yhteiskuntasuhteiden vastaava Eveliina Reponen.

5. Kokoussääntöjen hyväksyminen

Hyväksyttiin kokoukselle kokoussäännöt.

6. Kokouksen esityslistan hyväksyminen

Hyväksyttiin kokoukselle laadittu esityslista, joka on pöytäkirjan liitteenä.

Puheenjohtajaksi vaihtui **Liisa Tamminen**.

7. Puheenjohtajan ajankohtaiskatsaus ja yleiskeskustelu

Kuultiin liiton puheenjohtaja Annika Rönni-Sällisen ajankohtaiskatsaus. Rönni-Sällisen puhe on pöytäkirjan liitteenä.

Ajankohtaiskatsauksen päätteeksi käytiin yleiskeskustelu.

Minna Ropponen-Korhonen (Itä-Suomi): Ropponen-Korhonen kiitti aluksi PAMin uutta ilmettä kokousmateriaaleissa. Vuosikertomus ja toiminnan ja talouden suuntaviivat materiaali oli toteutettu erinomaisesti. Värit ja kuvat siivitti lukemaan niitä ahmimalla. Kiitoksen ansaitsevat myös kaikki tes-neuvotteluihin osallistuneet. Niin varsinaiset neuvottelijat, kuin taustatyötä tehneet. Eurot tilillä tuntuvat paremmilta kuin prosentit. Iso kiitos! Kautta aikojen paras neuvottelutulos kaupan alalla. Osasimme näyttää mitä meille kuuluu! Ulosmarssit ja valmiudet lakkoihin ja itse lakot näyttivät sen.

Osasimmeko näyttää eduskuntavaleissa ”Mitä meille kuuluu”? Me varmasti osasimme ja tiesimme kyllä ketkä ovat työntekijä puolella. Kuitenkin kävi niin, että Suomi tulee saamaan historiansa oikeistolaisimman hallituksen. Tämä hallitus ei tule olemaan ay-liikkeen paras kaveri. Aika näyttää kuinka kylmää kyytiä ammattiyhdistysliike saa ja kuinka meitä yritetään musertaa. Sitä emme salli. Ay-liike tulee olemaan kuitenkin joka tapauksessa murroksessa, se on varmaa. Meillä pitää olla valmiutta muuttua ja ketteryyttä on lisättävä päätöksen tekoon. On ilo huomata, että muutosta meillä on aloitettu. On ollut palvelujen ja rakenteiden tarkastelua. Olemme muuttaneet mainontaa. Olemme enemmän näkyvillä. Hienoa oli myös huomata, että ruokalähetille saatiin oma ammattiosasto.

Korona-epidemian alkuaikoina moni opiskelija joutui erilaisen haasteen eteen, miten opiskella. Opiskelua oli etäyhteyksin, omatoimisesti, harjoittelupaikkoja ei ollut saatavilla. Sitten tuli Ukrainan sota, energiakriisi ja laman tynkänenkin aiheuttaen, ettei monelle toisen asteen opiskelijalle löytynyt harjoittelupaikkaa

Valtuuston kevätkokous 23.-24.5.2023

Hotelli Rantapuisto, Helsinki

Tänä keväänä valmistuu useita, joilla koulutus on ollut juuri näiden syiden takia huonompilaatuista tai laadultaan epätasaista. Opetus koulussa paikan päällä on tehokkaampaa ja laadultaan parempaa kuin se, että opiskellaan omatoimisesti, mahdollisesti huonojen yhteyksien välityksellä. Ei pystytä seuraamaan miten opiskelija edistyy. Se ettei kirjallisen tiedon saantia ole pystynyt harjoittelemaan oikeassa työympäristössä ammattilaisen ohjaamana tulee varmasti vaikuttamaan heidän työllistymiseensä. Toivotaan, että nämä valmistuneet pystyisivät kuromaan vaille jääneiden tietojen ja taitojen kuilun. Suomen talous ei kestä, jos emme saa tuotettua osaavaa mahdollisemman nopeasti.

PAMin toinen liittokokous lähestyy ja tämän valtuuston toimikausi päättyy pian. Meillä on ollut työntäyteinen nelivuotinen taival yhdessä. On ollut kipeitä ja raskaita päätöksiä. On oltu erimieltä, riideltäkin. On pystytty sopimaan ja asioista päästy päättämään. Jokaisella päätöksellä on vaikutusta jäsenistömme tavalla tai toisella. Valtuuston työ on haastavaa ja palkitsevaa yhtä aikaa. ”Yhdessä toimimalla jäsenistön parhaaksi” -se olkoon mottona myös tulevalle hallinnolle.

Ropponen-Korhonen kiitti valtuustotovereita, liiton hallitusta, johtoa ja työntekijöitä työstä, jota tehdään jäsenistömme hyväksi. Me olemme jäseniämme varten.

Lisäksi hän mainitsi, että kokoukset ovat olleet erinomaisesti hoidettu, jotta valtuutetuilla on mahdollisuus tuoda jäsenistöämme koskevia asioita keskusteluun. Me edustamme täällä jäseniämme, oman alueemme pamilaisia. Kiitos on pieni sana, joka liian harvoin ääneen lausutaan

Laura Hyppölä: Hyppölä kiitti koko liittoa, osastoja, aktiiveja ja luottamushenkilöitä siitä, miten hienosti olimme esillä mediassa marraskuusta asti. Toki pitää muistaa, että ”pöhinää” pitää olla muutoinkin, joten muistetaan kertoa jatkossakin #mitä meille kuuluu.

SAKlaisen perheen yhdistyminen näkyvästi oli hyvä asia. Hyppölä kertoi haluavansa nähdä julkisuudessa enemmänkin yhteistä paloa edunvalvontaan, niin kuin oli #palkkaliiton aikaan. Vaikka alamme ovat erilaisia, niin pohjalla on kuitenkin sama tavoite, että työelämä on tervettä, työllä tullaan toimeen ja meillä säilyy säädylliset työehdot. Nämä eivät suinkaan ole itsestään selvyyskysymyksiä, vaikka tässä salissa oleville on varmaankin hyvinkin selviä asioita. Lisäksi Hyppölä nosti esiin muutamia huomiota:

- PAMin työttömyyskassan palvelut saavutettaviksi lakkouhan alla. Lakkouhka aktivoi jäsenet tarkistelemaan omia tietoja ja kassan asiakaspalvelun aukiolot tuottivat jonkun verran päänsärkyä,
- vuokratyövoiman edunvalvonnassa on edelleen tekemistä ja pitää jatkossakin panostaa siihen, että saamme heille parempaa edunvalvontaa. Kertakorvaus on hyvänä esimerkkinä. Onneksi tässä kohtaa on ollut myös vastuullisia työnantajia, jotka ovat kertakorvauksesta sopineet,

Valtuuston kevätkokous 23.-24.5.2023

Hotelli Rantapuisto, Helsinki

- osastot ja luottamusmiehet tekevät paljon ja tämän työn helpottamiseksi Uniofya kehitetään koko ajan. Haluaisin itsekin, että se olisi valmis jo eilen, mutta maltetaan ja autetaan kehittämässä antamalla parannusehdotuksia,
- luottamusmiehen tiedottamisoikeuden kanssa saadaan jatkossakin tietyissä yrityksissä taistella, sekä sen mitä saadaan tiedottaa, että mitä meille kerrotaan,
- mielenterveysongelmat ovat edelleen iso asia työpaikoilla, samoin työpaikkakiusaaminen. On hyvin yleistä, että kiusaaja jää ja kiusattu joutuu siirtymään. Tämäkin asia vaatii meiltä huomiota.

Lopuksi Hyppölä kiitti valtuustokaudesta ja toivotti onnea liittokokoukseen ja luottamusmiesvaaleihin.

Panu Korhonen (Pohjois-Suomi): Korhonen kysyi, miksi ohjelmapalvelualan neuvottelut menivät niin kuin menivät? Hän totesi, että ohjelmapalveluala ja hiihtokeskusala olivat viime neuvottelukierrokselle ensimmäisenä vuorossa, kun molemmat työehtosopimukset katkesivat lokakuun lopulla. Hiihtokeskusalan työehdoista päästiin sopimukseen joulukuussa, mutta ohjelmapalvelualalle työehtosopimus saatiin vasta sesongin päätyttyä huhtikuussa. Alan yritykset tekivät talven aikana ennätyksellisen tuloksen, mutta työntekijät jäivät ilman palkankorotuksia. Neuvottelutuloksen mukainen 150 euron kertakorvaus maksetaan niille, jotka ovat alalla työsuhteessa 1.6. Korhonen totesi, ettei tällaisia henkilöitä kovinkaan montaa ole tuohon vuoden aikaan. Alan työntekijät olivat talven aikana epätietoisia neuvottelutilanteesta ja PAMiin oltiin tyytymättömiä. Korhonen toivoi, ettei isoa joukkopakoa YTK:hon synny.

Lopuksi hän sanoi ilahtuneena, että nyt Radio Rockia kuunnelleensa hän tietää mikä PAM on.

Maria Juntunen (Helsinki-Uusimaa): Juntunen puhui siivoojien arvostuksesta. Kansainvälistä oikeutta siivoojille -päivää vietetään 15.6. Vaadimme ihmisarvoista kohtelua ja parempia palkkoja. Siivooja on yleensä se näkymätön, jonka olemassaoloa ei huomaa, paitsi jos ei ole syystä taikka toisesta töitään tehnyt. Olemme se tärkeä tukitoimi yhteiskunnan toiminnan taustalla. Olemme yleensä ahkeria, jatkuvassa kiireessä työtämme nöyrästi tekeviä hiirulaisia. Lisää liksaa on turha pyytää. Arvostus työnantajilta on usein pyöreä nolla. Olemme se välttämätön paha. Ja se valitettavasti heijastuu suoraan meihin siivoojiin ja toimintaamme.

Alamme tes-neuvotteluiden aikaan oli hienoa huomata meissä pamilaisissa siivoojissa ja kiinteistöhoitajissa sisuuntumista. Nyt riittää! Toivonkin, että me siivoojat ja kaikki muutkin palvelualojen työntekijät tekisimme itsestämme näkyviä, itseämme arvostavia. Arvostusta on vaikeaa vaatia, jos emme aloita sitä ensin itsestämme. Olkaamme ylpeitä siitä mitä teemme.

Ulla Leskinen (Itä-Suomi): Leskinen puhui vallasta ja vallankäytöstä. Hän kertoi opiskelevan rikos- ja riita-asioiden sovittelua ja opiskelumateriaaleissa törmäsi valtaan ja vallan tasapainottamiseen. Jokaisessa ihmissuhteessa ja

Valtuuston kevätkokous 23.-24.5.2023

Hotelli Rantapuisto, Helsinki

kaikessa vuorovaikutuksessa esiintyy vallankäyttöä, todellista tai koettua. Valtaa voidaan käyttää tuottavalla tai tuhoavalla tavalla. Tuottavaa vallankäyttöä on se, mikä voimaannuttaa osapuolia. Tuhoava vallankäyttö taas luo jäykkiä hierarkioita ja halvaannuttaa, kun ihmiset eivät pysty ilmaisemaan itseään, eivätkä tule tunnustetuiksi, nähdyiksi tai kuulluiksi. Meillä luottamushenkilöillä ja henkilöillä, jotka vaikuttavat yleiseen mielipiteeseen, on valtaa ja meihin yritetään vaikuttaa käyttämällä valtaa kahdenkeskisissä keskusteluissa, neuvottelupöydissä, sosiaalisessa mediassa ja valtakunnallisissa viestimissä. Leskisen piti tärkeänä puhua vallasta, koska valtatyyppien tunnistaminen sosiaalsiin suhteisiin vaikuttavana voimana antaa mahdollisuuden ymmärtää tarkemmin sitä, mitkä ulkoiset ja sisäiset mekanismit ylläpitävät valtaa ja kuinka voimme vähentää tai mitätöidä tunteen pelottelusta tai manipuloinnista. Oman vallan tunnistaminen ja sen käyttäminen sekä sen vahvistaminen uusilla tiedolla, taidoilla ja laajemmalla yhteistyöllä auttaa meitä onnistumaan omassa työssämme suurissa ja pienissä neuvottelupöydissä. Olisi hyvä miettiä millaista valtaa haluamme käyttää neuvotteluissa ja vuorovaikutuksessa ihmisten kanssa. Mitä valtaa meillä on ja kuinka me voimme vahvistaa jo olemassa olevaa valtaamme?

Ulla Leskinen (Itä-Suomi): Leskinen puhui yhteisöllisen työvuorosuunnittelun pilotista. Työssä viihtyminen, sitoutuminen ja jaksaminen lisääntyvät, jos itse pystyy vaikuttamaan siihen, milloin on töissä ja milloin vapaalla. Varsinkin perheellisten on hankala ja joskus jopa mahdotonta yhdistää työn vaatimukset ja perheen arki. Mikäli mukana on vielä vaikka vuorotyötä tekevä puoliso, lasten harrastukset, omat harrastukset, lisätukea tarvitsevat ikääntyvät vanhemmat ja mitä kaikkea muuta siihen pitkään listaan kuuluukaan, jota elämäksi kutsutaan.

Terveystenhoitopuolella on ollut käytössä jo jonkin aikaa yhteisöllinen työvuorosuunnittelu. Se tarkoittaa, että työryhmä suunnittelee omat työvuoronsa itse. Oikeus ajatella omaa perhettään ja hyvinvointiaan ja toisaalta velvollisuus yhteistuumiin työryhmänä miehittää kaikki työvuorot.

Pilotissa työntekijät saavat suunnitella omat työvuoronsa ainakin osittain seuraavalle kolmeviikkoiselle jaksolle. Sovellukseen, jossa vuoroja poimitaan, on jokaiselle työntekijälle merkitty osaamiset, ja asiat, joista työehtosopimuksen mukaan voidaan sopia sekä henkilökohtaiset tuntisopimukset. Näillä tiedoilla sovellus aukaisee henkilön tehtävissä olevat työvuorot. Kolmen viikon jaksossa poimitaan yksi tes-viikonloppuvapaa, joka sisältyy jakson kuusi vapaapäivään. Kolmen viikon jaksoon kuuluu myös viisi toivetta, joilla voi suunnitella, joko vapaan tai itselle sopivan työvuoron listalle. Mikäli työntekijällä on työkykyrajoitteita tai muita syitä, jotka rajoittavat hänen työvuoronsa tiettyihin vuoroihin, poimii suunnittelija hänen työvuoronsa edelleen. Lomilla ja pitkillä sairauslomilla ei myöskään tarvitse huolehtia työvuorojen suunnittelusta, ne hoituvat pyynnöstä kuten ennenkin.

Työvuoroja poimitaan kahdella peräkkäisellä poimintakierroksella, jossa 1. ajatellaan itsekäästi vain mitä haluan ja mitä tarvitsen ja 2. kierroksella joustetaan niissä vuoroissa missä voidaan, mutta kuitenkin itselle tärkeistä vuoroista ei luovuta. Mikäli kaikki vuorot on täytetty ja ylibuukattuja vuoroja

Valtuuston kevätkokous 23.-24.5.2023

Hotelli Rantapuisto, Helsinki

ei listalla ole, niin todennäköisesti julkaistava lista on melko samalainen kuin suunnittelijoille lähtenyt raakaversio.

Pilotti on siis kokeilu, jossa eväät, on niin sanotusti levällään ja kaikkia pitää osallistaa järjestelmän kehittämiseen. Loppukäyttäjät eli työntekijät ovat niitä asiantuntijoita, joiden viestiä on kuultava ja sen perusteella on kehitettävä järjestelmää, toimintatapoja ja viestintää työyhteisöissä.

Suurin osa eli noin 75 % osallisista pitää järjestelmää hyvänä ja äänestivät tätä jatkoon. Sovellus toimii ja on helppokäyttöinen ja julkaistuihin listoihin ollaan tyytyväisiä. Leskinen toivoi, että pilotista tulisi yksi varteenotettava tapa toteuttaa työvuorosuunnittelua palvelualoilla.

Christa Pessi (Helsinki-Uusimaa): Pessi palasi puheessaan loppuvuoden 2022 sekä alkuvuoden 2023 tapahtumiin. Hän kertoi olleensa kaupan alalla lähes 30 vuotta. Lakkoja on hyvin vähän näkynyt tuona aikana. Pessi itse oli lakon aikana huoltjoukoissa, lakkovahtina ja tukemassa lakkoporukkaa erilaisissa tilanteissa. Solidaarisuus alojen sekä eri liittojen välillä oli hienoa seurattavaa. Tähän suuntaan meidän pitää myös jatkossa suunnata. Olemme kaikki duunareiden asialla ja on tärkeää vetää yhtä köyttä asioissa, niin paljon kuin se on mahdollista, Pessi sanoi.

Viime keväänä valtuusto keskustelua PAMin näkyvyydestä ja sen lisäämisestä. Oli hienoa huomata jo viime vuoden puolella tämän asian suhteen suurta muutosta parempaan suuntaan. PAM näkyi useissa paikoissa ja tuli varmasti enemmän tutuksi ihmisille. Aitojen työntekijöiden tuominen esille oli hyvä asia.

PAM oli hereillä heti siitä hetkestä lähtien, kun Kaupan liitto ilmoitti, että ei neuvotellakaan suunnitellun mukaisesti ja sama koski sitten muitakin aloja perässä. Työntekijät kentällä olivat erityisen pettyneitä tilanteeseen.

Kaikenlaisia tapahtumia mahtui syksyn ja alkuvuoden viikkoihin, kun jäsenet lähtivät suuresti kertomaan, että tämä sanelu ei meille ole ok. Ennen lakkoa sekä lakon jälkeen oli äärettömän hienoa tunnetta ja yhteen hiileen puhaltamisen tuntua joka puolella. Pamilaiset jakoivat kovasti tietoa joka puolella, ja somessa näkyi todella paljon eri ammattiosastojen sekä luottamushenkilöiden ulostuloja asiasta. Lakkovahdeilta on tullut paljon kiitosta siitä, että heistä huolehdittiin ja käytiin tsemppaamassa paikan päällä lakkokohteissa. Pohdittavaa joissakin tapauksissa aiheutti työnantajan toiminta lakkotilanteessa. Myös asiakkaiden tuki lakon aikana lakkovahdeille oli hienoa seurattavaa.

Pessi totesi, että saimme paljon uusia jäseniä ja on erityisen tärkeää heistä pitää kiinni, kontaktoida jokainen uusi jäsen. He ovat enemmän kuin valmiita nyt aktivoitumaan toimintaan mukaan. Lakkovahdeissa meillä on paljon potentiaalisia yhdyshenkilöitä tai tulevia aktiiveja. Myös jonkinlainen yhteenveto lakkoajasta, lakkolaisista ja lakossa tukena olleille olisi äärimmäisen tärkeä. Tulisi painottaa juuri yhteisöllisyyden sekä solidaarisuuden tärkeyttä. Yhdessä me tämän teimme.

Valtuuston kevätkokous 23.-24.5.2023

Hotelli Rantapuisto, Helsinki

Yhdessä olemme enemmän!

Venla Männistö (Itä-Suomi): Männistö toi huolestuneet terveiset Mikkelin mara-osasto 727:lta. Ravintola-alalla ollaan huolestuneita ammattitaitoisten työntekijöiden katoamisesta. Parempi palkkasiin töihin lähteneet osaajat ovat jättäneet suuren aukon alalle. Kaiken elämisen kallistuttua ja kiireen, sekä vajaalla miehityksellä tehtävän työn houkuttelevuus hiipuu, kun työn tuottavuus revitään ammattitaitoisista työntekijöistä. Kiire ja uusien työntekijöiden osaamattomuus väliaikaista työtä kohtaan on johtanut siihen, että ravintolatöihin jääneet konkarit kuormittuvat ja palavat loppuun. Alalle opiskelevien koulutus on nykypäivänä vajavaista kouluilla ja harjoittelijoiden opettamien ja opastaminen jää työpaikoilla konkareiden harteille, joka lisää työtaakkaa entisestään. Kun opastus on saatu loppuun, lähtee nuori mahdollisesti eteenpäin opit mukanaan ja seuraavan opastus alkaa. Lisäksi monikulttuurisuus näkyy työpaikoilla entistä enemmän. Kielimuuri ja kulttuurierot lisäävät myös työntekijän stressiä. Opastaminen hankaloituu yhteisen kielen puuttuessa. Näiden kaikkien vuoksi työn vaatavuus on lisääntynyt ja tämän pitäisi näkyä selkeästi työpaikkaohjaajan palkassa, sanoi Männistö.

Epämieluisat työajat, huono palkka ja rankka työ ei houkuttele uusia sitoutuvia työntekijöitä. Nuorten keskuudessa puhutaan alasta negatiiviseen sävyyn juuri näistä syistä. Lisäksi nopeatempoinen työtahti valjaalla miehityksellä, sekä työntekijän ammattitaidottomuus tuottaa mieliharmia myös asiakkaille ja sitä kautta negatiivista palautetta tulee myös heiltä, eivätkä nuoret jaksaa kuunnella valitusta. Moni väliaikaisesti alalle tuleva on hakenut töihin koska on pakko, mutta he eivät luonnollisestikaan sitoudu. Nuoret menevät mieluummin helpompaan paikkaan samalla rahalla. Ratkaisuna ongelmaan voisi olla houkuttelevammat lisät iltoihin, öihin ja viikonloppuihin. Lisäksi lomien laskentaa voisi tarkistaa. Hoitajilla lasketaan viidestä päivästä/viikko, kun taas ravintola-alalla se lasketaan kuudesta päivästä/viikko.

Tuuli Elokannas (Lounais-Suomi): Elokannas nosti puheessaan esiin ruokalähetit. Aluksi Elokannas totesi, mitä Wikipediassa lukee ammattiyhdistysliikkeestä: "Ammattiyhdistysliike tai ay-liike tarkoittaa toimintaa työntekijöiden aseman vahvistamiseksi työntekijöihin liittyvien asioiden yhteydessä sekä työelämän kehittämistä." Aika hienosti ja totuudenmukaisesti sanottu. Eikö?

Kansalaiset eivät välttämättä ole ymmärtäneet, miksi me PAMissa olemme pitäneet alustatyöläisten puolia. Mitä se meille edes kuuluu, hehän ovat itse valinneet oman asemansa. Eihän ketään vastentahtoisesti pakoteta ryhtymään yrittäjiksi. Onko se todella näin? Ei, se ei ole näin. Uskoisin, että tässä salissa olevat tuntevat hyvin perustelut, miksi meidän pamilaisten arvoissa on korkealla prioriteettina solidaarisuus. Solidaarisuuden kautta maailmaa katsomalla yksilö ei kysy "mitä minä tästä hyödyn", vaan "mitä minä voisin tehdä toisten hyväksi".

Me ymmärrämme mitä tarkoittaa, kun jo valmiiksi heikossa sosioekonomisessa asemassa olevalle "annetaan vapaus" valita yrittäjän

Valtuuston kevätkokous 23.-24.5.2023

Hotelli Rantapuisto, Helsinki

asema ja mahdollisuus elättää itsensä ja mahdollinen perhe epävarmalla ja kuormittavalla työllä vailla meille monille itsestään selviltä tuntuja työläisäädännön, säällisesti sovittujen työehtojen ja työsuojelun tuomaa turvaa. Tällä hetkellä tämä kestävä tilanne, jossa kaikki eivät tee työtä omasta vapaasta tahdostaan, vaan erittäin epäreilulta tuntuvilla ehdoilla, kuormittaa sekä yksilöä ja koko yhteiskuntaamme.

Toivon, että tämä upea uutinen alustatyöläisten järjestäytymisestä omaan valtakunnalliseen ammattiosastoonsa, ja sitä kautta PAMilaiseen perheeseen, saa hyvän ja kestävä alun kohti reilumpaa ja oikeudenmukaisempaa työelämää. Sellaista, jossa alustatyötä tekevien työntekijästatus tunnustetaan, kuten meille tässä salissa olevilla asioilla on.

Elokannas toivotti lämpimästi tervetulleiksi alustatyöläiset, ruokalähetit PAMiin! Meille kaikille kuuluu oikeus turvalliseen ja hyvään työelämään. Me pamilaiset olemme yhdessä tässä liikkeessä. PAMissa et jää yksin.

Marika Ruusunen (Itä-Suomi): Ruusunen puhui kampaajien palkkakuopasta. Monet kampaajat kamppailevat riittämättömän palkan kanssa. Kampaajien työ on ammattitaitoa vaativaa ja se vaatii jatkuvaa koulutusta. Alalla on fyysistä ja henkistä rasitusta, asiakaspalvelun paineet. Asiakaspalvelu kuormittaa henkisesti ja se vaatii ihmissuhdetaitoja. Palkkatason korjaamiseksi tarvitaan yhteisiä ponnisteluja. PAMin ja työnantajien tulisi neuvotella alan työehtosopimus takaisin. Tai työläisäädännöllä tulee suojata riittävä palkka alan työntekijöille, joka voidaan sijoittaa samaan tasoon kaupan alalla toimivien kampaajien kanssa. Hiusalan ammattilaisten pitäisi saada yhdessä ääni kuuluvin ja vaatia heille kuuluva arvostus ja palkka. Ruusunen totesi, että korkeammat palkat ja työehtosopimus voisi houkutella alalle takaisin sieltä lähteneitä lahjakkaita ammattilaisia. Hiusalan työvoimapula on suora seuraus yleissitovan työehtosopimuksen menettämisestä. Hiusala ei ansaitse jäädä palkkakuoppaan! PAM voi vaikuttaa! Hiusalalle on viipymättä neuvoteltava työehtosopimus.

Mats Eriksson (Keski-Suomi-Pohjanmaa): Eriksson puhui henkilöstön edustuksesta yritysten hallinnoissa. Hallintoedustuslaki on uudistunut vuonna 2022 ja se on osana yhteistoimintalakia. Hän kertoi itse päässeensä Scandic Hotelsin johtoryhmään mukaan. Eriksson kertoi, että laissa selkeästi säädetty kuinka asia järjestetään ja tässä luottamushenkilöiden aktiivisuus on tärkeässä roolissa. Luottamushenkilöillä on siis aito mahdollisuus päästä vaikuttamaan edustuksen kautta. Eriksson päässyt vaikuttamaan mm. yrityksen palkitsemisjärjestelmään. Hän kehotti valtuuston jäseniä tutustumaan hallintoedustuslakiin ja ottamaan se käyttöön.

Suvi Röntynen (Itä-Suomi): Röntynen totesi takana olevat neljä vuotta olleen opettavaiset, mielenkiintoiset ja antoisat. On mahdollista, että puhun tälle porukalle tässä roolissa viimeisen kerran, Röntynen sanoi jatkaen, että hänellä on yksi toive ja yksi tärkeä vaikuttamisasia.

Valtuusto päättää liiton jäsenmaksusta, toimintasuunnitelmasta, talousarviosta ja hallituksen vastuuvapaudesta sekä liiton sääntöjen

Valtuuston kevätkokous 23.-24.5.2023

Hotelli Rantapuisto, Helsinki

muuttamisesta. Valtuustolla on siis paljon valtaa ja ennen kaikkea väylät hankkia tietoa. Valtuustolla on myös vastuu välittää oikeaa tietoa jäsenistölle ja työkavereille. Tiedämme, että kentän tyytymättömyyteen liiton oman edun ajamisestaan on helppo lähteä mukaan. Mutta tässä meillä on vastuu, jos sinä lähdet tähän mukaan, kasvatat vain tätä oletusta. Hanki tietoa, korjaa, ja jos et tiedä selvitä, Röntynen kehotti.

Tämän kauden aikana kehitettiin paljon valtuuston perehdytystä ja se oli hyvä. Röntynen lisäisi perehdytykseen vielä esittelyn liiton sopimusasiatuntijoista. Näin valtuuston jäsenillä olisi mahdollisuus toimia vastuullisesti ja laittaa heti viestiä oikealle ihmiselle, jotta väärinkäsitykset saadaan oikaistua. On tärkeää saada viestittyä myös neuvottelijoiden suuntaan mitä kentällä puhutaan, jotta voimme viestinnän keinoin korjata huhuja. Röntynen toivoi, että uuden valtuuston aloittaessa sopimusneuvottelijat esittäytyisivät valtuustolle ja aiheellista olisi myös kertoa tarkemmin työehtosopimusten syntymisestä. Mitä paremmin me valtaa pitävät ymmärrämme ja tiedämme, sen nopeammin katkaisemmin höpöpuheilta siivet ja jaamme vain faktaa. Sillä valeutisia nyky maailmassa riittää, Röntynen sanoi.

Venla Männistö (Itä-Suomi): Männistö kertoi huonosta palvelukokemuksesta. Yhdeksän vuotta sitten oli PAMilainen, joka erosi liitosta, koska ei kertomansa mukaan saanut koskaan apua liitosta, kun olisi sitä tarvinnut. Männistö kertoi saaneensa tänä talvena tämän henkilön lakkojen alla suostuteltua uudelleen PAMin jäseneksi. Lakkoavustus ja lakkovahtikorvaukset pienituloiselle kaupan työntekijälle houkuttivat tätä YTKlaista. Hän kuitenkin tarvitsi apua, johon Männistö ei osannut vastata ja pyysi soittamaan liiton asiointipalveluun. Hän soitti useampana päivänä. mutta turhaan. Kukaan ei vastannut kahteen päivään. Kun hän sai vihdoinkin jonkun kiinni, niin hänen työvuoronsa alkoi ja asiakaspalvelija lupasi soittaa seuraavana päivänä uudelleen sovittuna aikana. Soittoa ei koskaan tullut. Männistö soitti ko. numeroon seuraavana päivänä, hänelle vastattiin ja hän antoi puhelimen uudelle jäsenelle. Hänelle vastattiin ”en tiedä, en osaa auttaa”. Männistö kertoi sanoneensa puhelimeen, että ”sinähän varmaan voit kysyä neuvoa työkaveriltasi ja hoitaa tämän asian kunnolla maaliin. Meillä on tässä uusi maksava jäsen, joka on kerran jo eronnut liitosta sen takia, ettei saanut apua, kun tarvitsi. Otatko hänen uudelleen eroamisensa kontollesi vai voisitko hoitaa homman nyt”. Asiakaspalvelija vastasi ymmärtävänsä ja selvitti asian.

Meillä ei ole varaa menettää yhtään ainutta jäsentä. Puhelinneuvontaan täytyy saada motivoituneita työntekijöitä. Lisäksi jonkinlainen kertauskoulutus olisi varmaan paikallaan tai ihan vaikka paremman palvelun osaja -kurssi, Männistö totesi.

Suvi Röntynen (Itä-Suomi): Röntynen totesi hallitusneuvottelujen olevan käynnissä ja vielä ei voida tietää mitä kaikkea porvarihallitus työntekijän kohtaloksi keksii. Säätytalolla on jo käyty lausumassa liiton kantoja, mutta Röntynen toivoi, että vaikutamme vahvasti ammattikoulutuksen laadun parantamiseen. Edellinen ammattikoulutuksen reformi oli epäonnistunut. Kolmen vuoden koulutuksesta liian iso osa on opiskelijan omalla vastuulla, koska henkilökuntaa ei ole riittävästi ja koulutusta on ulkoistettu työnantajille,

Valtuuston kevätkokous 23.-24.5.2023

Hotelli Rantapuisto, Helsinki

joista liian osa käyttää työssä oppijoita vain palkallisen työntekijän korvaajina. Ratkaisu työntekijäpulaan ei ole myöskään ammattikoulutuksen lyhentäminen kaksivuotiseksi. Valtionvarainministeriön budjettipäällikkö esitti ammattikoulutuksesta leikkaamista yhdeksi keinoksi säästää valtion menoissa. Säästää asiasta, jonka edelliset säästämistoimenpiteet romuttivat koko koulutuksen ja iso osa työnantajista on sanonut, että koulusta ei valmistu enää edes ammattitaitoisia työntekijöitä. Nyt esitetyissä säästötoimenpiteissä ei ollut kyse opiskelujen tiivistämisestä tai tehostamisesta, vaan siitä että ammattikoulussa ei enää opetettaisi yleissivistäviä aineita lainkaan. Tämä siis karsisi ammattikoulusta valmistuneelta suoraan mahdollisuuden jatko-opintoihin. Tällä lisätään segregaatiota ammattikoulusta ja lukioista valmistuneen nuoren välillä. Olisi tyrmistyttävää, että eroteltaisiin nuoret toisistaan ja annetaan heille aivan eri lähtökohdat elämässä jo aikuistumisen kynnyksellä.

Päivikki Saukko (Keski-Suomi-Pohjanmaa): Saukko muisteli mennyttä valtuustokautta. Paljon on mahtunut vuosiin! Muutosneuvotteluita, koronaepidemia, edelleen jatkuva Ukrainan sota ja eduskuntavaalit. Nyt syntymässä olevan oikeistopohjaisen hallituksen linjaukset huolettavat. Emme saa lamaantua, vaan tarvittaessa reagoimme, jos työntekijöitä sortavia esityksiä alkaa tippua!

Mennyt haastava työehtosopimuskierrös saatiin päätökseen ja sen lopputulokset eivät miellyttäneet kaikkia, mikä johtuu varmasti siitä, etteivät jäsenet ymmärrä arvioida kokonaisuuksia. Siksi onkin tärkeää, että jokainen avaa työehtosopimusten sisältöä omilla työpaikoilla. Ja pitää muistaa, että tavoitteet ovat aina eri asia, kuin syntyneet sopimukset, jotka ovat aina kompromisseja.

Saukko toivoi uudelle liittokokouskaudelle mukaan kokeneita konkareita, myös uusia näkemyksiä ja aimon annoksen kehittää liittoa. Panostetaan selkeisiin teksteihin ja mainontaan, jota jäsenet ymmärtävät. Tässä onkin jo otettu hyvä alku.

Lopuksi Saukko kiitti valtuustoa menneestä kaudesta ja liiton henkilökuntaa vahvasta ammattitaitoisesta työstä. Rinnassani sykkii punaisen sydän ja se on PAM!

Venla Männistö (Itä-Suomi): Männistö kiitti valtuustoa menneestä kaudesta. Hän kertoi, että reilu neljä vuotta sitten uutukainen oman alueen aluepäällikkö tuli osaston syyskokoukseen. Hän oli innostava ja houkutteli osastosta monta ehdokasta liittokokousvaaleihin ehdolle. Yllytyshulluna ja ihmisenä, joka puolustaa heikompaa ja haluaa kehittää epäkohtia parempaan, lähti Männistökin mukaan. Tuolloin hän oli ollut viisi vuotta PAMin jäsenenä ja heti myös aktiivina mukana touhuissa. Liittovaalit olivat kokemus jo sinänsä, mutta liittokokous se vasta kokemus olikin! Siellä sai tutustua useisiin uusiin, ihan huikeisiin tyyppeihin. Männistö oppi PAMista ja sen arvoista vielä enemmän. Lisäksi tuli valituksi valtuustoon, ”minä, ujo tyttö maalta”!

Valtuuston kevätkokous 23.-24.5.2023

Hotelli Rantapuisto, Helsinki

”Tällä valtuustokaudella uusia oli yli puolet valituista. Onneksi myös pitkän linjan konkareita on mukana. Teille muutamalle konkarille olenkin sanonut jo ihan henkilökohtaisesti kiitos. Yksi teistä on myös miun suuri esikuva, voisi sanoa ihan, että hän on idolini. Monelta muultakin olen saanut niin paljon tukea, oppeja ja inspiraatiota tähän PAMilaisuuteen sekä ihan omaankin elämääni. Tänne oli helppo tulla. Nämä neljä vuotta ovat olleet silmiä ja ajatuksia avaavia sekä innostavia vuosia. Kiitos siitä kuuluu ihan teille jokaiselle. Osa porukasta on vaihtunut tai poistunut tuonpuoleiseen, mutta meidän on ollut jatkettava matkaa, yhdessä”, Männistö sanoi.

Mikael Fogelholm (Helsinki-Uusimaa): Fogelholm toi terveiset Nuorisopaneelin puheenjohtajalta, joka olisi osoittanut kirjeen PAMin valtuustolle. Kirjeen sisältö lyhyesti oli se, että nuorten toimintamahdollisuudet ovat heikentyneet ja he kokevat jäävän päätöksen teon ulkopuolelle. Nykyinen toimintamalli on epämääräinen ja passiivinen verkossa toimiva foorumi. Fogelholm toivoi, että asia otetaan nopeasti selvitettäväksi ja miksi nuoret kokevat näin. Nuorisotoiminta on tärkeää liiton tulevaisuuden kannalta. Nuoret ovat innokkaita ja aktiivisia, kunhan heille annetaan mahdollisuus. PAMin ja osastojen pitää panostaa nuorten osallistamiseen ja vaikuttamiseen. Nuorisotoiminta on tärkeää, se luo yhteisöllisyyttä, solidaarisuutta ja ammattilypeyttä. Nuoret ovat PAMin voimavara!

Lopuksi Fogelholm kiitti hallitusta ja valtuustoa tästä kaudesta ja hän halusi erityisesti kiittää vielä ”yhtä sankaria”: Anu: olet rautainen nainen paikallaan. Kun kysyy mitä vaan, niin vastaus tulee ihan heti. Erityisen lämpimät kiitokset sinulle!

Jenni Lehikoinen (Häme-Kaakkois-Suomi): Lehikoinen toi terveiset omalta paikkakunnaltaan itärajalta. Kun paikkakunnalla ei enää itäisen naapurimaan kansalaisia juurikaan käy, kauppvoja häviää, ja niin asukkaitakin. Työttömyysluvut kasvavat, kun myyjät, siistijät, kiinteistöhoitajat jäävät ilman työtä. Ammattikouluillakaan ei mene kovin hyvin. Juuri ja juuri saadaan esimerkiksi mara-alan luokkia kasaan. Kohta opiskeluun on mahdollisuus vain Lappeenrannassa. Jos joku vaikkapa Simpeleeltä haluaa kokiksi, niin koulumatkaa tulee suuntaansa 79 km. Ei kannusta nuoria kouluun, jos päivät venyvät yli 10 tunnin mittaisiksi.

Lopuksi Lehikoinen kiitti valtuustotovereita tästä kaudesta.

Tuuli Elokannas (Lounais-Suomi): Elokannas kertoi olevansa etuoikeutettu, kun on saanut olla maailman parhaan ammattiliiton, Palvelualojen ammattiliitto PAM ry:n jäsen ja juuri tämän nelivuotiskauden myös PAMin valtuutettu. Olemme yhdessä tehden saaneet aikaan huikeita onnistumisia, läpimurtoja ja muutoksia. Emme ole roikkuneet kriisien tullen hengenhdässä oljenkorsissa, ruikuttaen selviytymässä, vaan me olemme määrätietoisesti tehneet sitä mistä me puhumme. Ei ne puheet, vaan ne teot, Elokannas totesi.

Valtuuston kevätkokous 23.-24.5.2023

Hotelli Rantapuisto, Helsinki

Me olemme vahvoja, uskottavia ja rohkeita. Elokannas kertoi olevansa valtavan ylpeä jokaisesta, joka on antanut osansa tälle yhteisölle. Jokaisella on mahdollisuus vaikuttaa. Sitä ei saa ikinä aliarvioida tai väheksyä. Meillä on vaikuttava rooli olla merkittävä osa SAKlaista liittoperhettä ja meidän tekemisiämme seurataan myös ammattiyhdistysliikkeen ulkopuolelta. Me olemme vaikuttava osa yhteiskuntaa nyt ja tulevaisuudessa.

Elokannas halusi kiittää valtuustoa ja hallitusta, johtoryhmää, puheenjohtajia, Anua ja Heidiä ja koko PAMin henkilökunta ja erityisesti Lounais-Suomen aluepäällikköä Hanna Erkamaata. Hyvä PAM, hyvä me.

Christa Pessi (Helsinki-Uusimaa): Pessi puhui työsuojeluvaltuutetun arvostuksesta ja osaamisen lisäämisestä. Työsuojeluvaltuutetut tekevät tärkeää työtä työpaikoilla työhyvinvoinnin sekä työturvallisuuden eteen. Kuitenkin on usein olo, että työsuojeluvaltuutetut unohdetaan monessa asiassa. On tärkeää, että sopimusaloimikunnassa on jäseniä myös työsuojelun puolelta, koska työsuojeluvaltuutettu pohtii asioita usein tes-asioita työhyvinvoinnin ja jaksamisen näkökulmasta.

On tärkeää, että uudet työsuojeluvaltuutetut kontaktoidaan valinnan jälkeen. Työsuojeluvaltuutettu on myös usein jäsen ja tärkeä yhteyshenkilö työpaikoilla. Tätä voisi enemmän hyödyntää erilaisissa asioissa. Uudelle valituille luottamushenkilölle laitetaan PAMin kautta postin välityksellä materiaali sekä onnittelut valinnasta. Varmistaako kukaan tämän jälkeen työsuojeluvaltuutetun pärjäämistä omassa työssään? Pessin mielestä olisi tärkeää esimerkiksi puolen vuoden päästä kontaktoida jokainen valittu luottamushenkilö ja ohjata tiedon äärelle, esimerkiksi oman ammattiosaston suuntaan.

Työsuojeluvaltuutetun roolia ei PAMissa arvosteta. Usein puhutaan luottamusmiehistä, mutta puheet työsuojeluvaltuutetuista jäävät vähäisiksi. Työsuojeluvaltuutettu edustaa kuitenkin työpaikalla kaikkia työntekijöitä ja on äärimmäisen tärkeää, että hänellä on tarvittava tieto ja osaaminen. PAMissa on olemassa työsuojelufoorumi, mutta sekin on aika hiljainen. Harmittavan vähäistä on toiminta työsuojelupuolella. Onneksi sentään olemme saaneet pitää työsuojelupäivät, missä muita kollegoita pääsee tapaamaan. Työsuojelupäivillä on usein hyviä ajankohtaisia aiheita. PAM voisi tukea työsuojeluvaltuutetun työtä koulutusten avulla. Esimerkiksi apua työkykyasioiden hoitoon, erilaisiin ristiriitatilanteisiin sekä oman työn organistointiin liittyviä asioita. Erityisesti uusilla työsuojeluvaltuutetuilla on alkuun paljon opittavia asioita. Pessi ehdotti erilaisia Teema-Teamseja.

On saatavilla työnohjausta, josta iso osa luottamushenkilöistä ei tiedä. Tätä olisi tuotava paremmin esille. Työnohjaus tukee usein luottamushenkilön työssäjaksamista. Hyvää työsuojelun suunnalla on se, että palautetta on kuunneltu ja työsuojelun jatkokurssin on otettu omaksi koulutukseksi. Koulutuksen laatu nousi suuresti.

PAMilla on hyviä ja ammattitaitoisia kouluttajia. Työsuojelulainsäädännön

Valtuuston kevätkokous 23.-24.5.2023

Hotelli Rantapuisto, Helsinki

kurssi oli todella hyvä ja antoisa uusi kurssi. Työyhteisösovittelijan kurssia Pessi toivoi takaisin pidempänä koulutuksena.

Jouni Kellaranta (Helsinki-Uusimaa): Kellaranta totesi, että elokuvateatteriala oli altavastaajana työehtosopimusneuvotteluissa, koska alan järjestäytymisaste on valitettavan huono. Sopimusalatoimikunnan mielestä neuvottelut eivät edenneet kuin ”Strömssössä”. PAMilaiset alat hakivat euromääräisiä korotuksia ja me saimme prosenttikorotuksen. Kertakorvaus jäi ”piippuun”, kun ei ollut palkkatilastointia. Pääasia neuvotteluissa oli tasoittumisjakson puolittaminen, mutta sitäkään ei saatu. Emme siis saaneet tälläkään kertaa juuri mitään. Hän toivoi jatkossa PAMilta tiiviimpää yhteydenpitoa sopimusalatoimikuntaan. Kellaranta totesi, että perhevapaaudistus ei oikein lämmittänyt elokuvateatterialan nuoria jäseniä. Palkkaliitto oli hyvä asia, mutta siinäkin oltiin myöhässä.

Lopuksi hän kiitti valtuustotovereita tästä kaudesta ja toivoi, että kaikki ovat liittokokousvaaleissa ehdokkaana. Nähdään syksyllä, cha cha chaa!

Jouni Korva (Pohjois-Suomi): Korva kertoi, että jäsenet ovat moittineet liiton aluetoimistojen aukioloja ja heikkoa pääsyä toimitsijan puheille. Hän toivoi, että toimitsijalle pääsi ilman ylimääräistä odotusta ja aluetoimistot olisivat auki vähintään kolme päivää viikossa. Korva kiitti valtuustoa menneestä kaudesta.

Sami Viitasaari (Lounais-Suomi): Viitasaari kiitti ammattiosastojen rahallisesta tuesta eduskuntavaaleissa. Hän kiitti myös viestintäjohtaja Timo Piirista ja muuta PAMin henkilökuntaa tuesta vaalien aikana. Kokemus oli hieno ja PAMilaisia arvoja oli helppo viedä eteenpäin.

Leena Laiho (Lounais-Suomi): Laiho kertoi olleensa työelämässä 40 vuotta ja koko sen ajan liiton jäsen. Nyt menneestä mielenkiintoisesta valtuustokaudesta hän halusi erityisesti kiittää oman alueen aluepäällikkö Hanna Erkamaata, joka kannusti hänet mukaan. ”Ilman Hannaa, en olisi tässä”. Laiho totesi, että tässä salissa istuu viisasta väkeä ja demokratia toimii hyvin. Hän kiitti omaa ammattiosastoa, jonka toiminta on aktiivista, mukavaa ja hyviä ystäviä. Osasto saa apua aina, kun sitä tarvitsee ja he yhdessä uskovat ay-liikkeeseen. Lopuksi Laiho totesi, että PAMin brändiuudistus on ollut erinomainen.

Soile Salminen (Pirkanmaa): Salminen tsemppasi pieniä ammattiosastoja toiminnassaan. Yrittäkää jaksaa, oma osasto on jaksanut! Salminen totesi olleensa 12 vuotta ”näissä hommissa” ja jäävänsä nyt eläkkeelle.

Sami Viitasaari (Lounais-Suomi): Viitasaari totesi, että Uniofy tuskastuttaa, kun se ei aina toimi. Hän halusi tietää tarkemmin Uniofyn kehitystyön vaiheista.

Mikael Fogelholm (Helsinki-Uusimaa): Fogelholm muistutti, että nyt liittovaalien kynnyksellä nuorten panos näkyisi ja saisimme heitä mukaan päätöksen tekoon, kun uutta valtuustoa ja hallitusta ollaan valitsemassa.

Valtuuston kevätkokous 23.-24.5.2023

Hotelli Rantapuisto, Helsinki

Meidän tehtävämme on tukea nuoria ja tarjota heille oppia ja kasvun mahdollisuuksia. Annetaan nuorille mahdollisuus, he ovat sen arvoisia!

Seuraavaksi kuultiin yleiskeskustelussa käytyihin puheenvuoroihin kommenttipuheenvuorot.

Edunvalvontajohtaja **Jaana Ylitalo** kommentoi Korhoselle, että ohjelmapalvelualan neuvotteluissa emme onnistuneet suunnitelman ja aikataulun mukaisesti saavuttamaan palkka- ja työehtosopimusratkaisuja. Alan palkankorotukset piti neuvotella lokakuussa, mutta ratkaisua ei saavutettu ja osapuolten välillä jäätiin odottamaan muita palkkaratkaisuja. Eri vaiheiden jälkeen ratkaisu saavutettiin lopulta huhtikuussa hiihtokeskusalan palkkaratkaisun yhteydessä. Korotusten taso oli säällinen. Ensimmäinen korotus tuli 1.5. (3,5 %) ja toinen korotus tulee 1.1.2024 (3,5 %). Lisäksi saatiin pieni kertakorvaus. Ohjelmapalvelualan osalta emme onnistuneet parhaalla mahdollisella tavalla viestinnässä. Yhteydenpito jäsenistölle oli liian vähäistä.

Seuraavaksi liitossa jatketaan sopimusten tulevaisuuden arviointia ja tässä yhteydessä arvioidaan myös ohjelmapalveluala. Arvioinnin pohjalta valmistaudutaan seuraavalle neuvottelukierrokselle. Kehitämme myös neuvotteluprosessia.

Hiusalasta Ylitalo kommentoi Ruususelle. Tällä hetkellä kaupan alan yritysten yhteydessä toimivat hiusalan yritykset noudattavat kaupan alan työehtosopimusta. Alan työntekijöistä vajaalla puolella on siis työehtosopimus, osalla ei lainkaan. PAMin tavoitteena on edelleen neuvotella työehtosopimus hiusalalle työnantajaliiton kanssa.

Ylitalo kertoi vielä, että liitosta on lähdössä kaikkien sopimuksettomien alojen pamilaisille jäsenille palkankorotuskirje, jossa heitä kehoitetaan hakemaan kaupan työehtosopimuksen mukaista palkankorotusta 1.6. lukien.

Järjestöjohtaja **Risto Kalliorinne** kertoi Viitasaarelle Uniofyn kehitystyön tilanteesta. Järjestelmässä on tunnistettu toistakymmentä kehittämistarvetta ja ne tulee saada nopeasti kuntoon, jotta ammattiosastot saavat toimivan työkalun käyttöönsä. Ohjelman kehittämisen nopeuttamiseksi on varattu lisärahoitusta.

Männistölle Kalliorinne kommentoi, ettei liiton palvelukokemus saa olla kenellekään Männistön kuvaama. Liittoon tulee vuoden aikana 70 046 puhelua, 213 621 kirjautumista sähköiseen asiointiin, 29 110 vastatta viestiä asiointipalvelun kautta. Jäsenpalaute on pääosin hyvää. PAMissa on ehdoton nollatoleranssi huonolle palvelukokemukselle. Palveluiden kehittämisprojektissa on huomioituna, että ylläpidetään hyvää asiakaspalvelua ja palveluosaamista koulutuksen kautta.

Jouni Korvalle Kalliorinne kommentoi aluetoimistojen aukioloa. Aiemmin aluetoimistot palvelivat viitenä päivänä viikossa ja etenkin pienissä toimistoissa saattoi syntyä jonoja tai tilanne, ettei juuri tietyn alan asiantuntija ollut paikalla. Sitten siirryttiin supistettuun aukioloon ja ajanvaraukseen. Tällä

Valtuuston kevätkokous 23.-24.5.2023

Hotelli Rantapuisto, Helsinki

voidaan taata, että jäsen saa tarvitsemansa ajan, oikean asiakaspalvelijan ja haluamansa palvelumuodon. Aluetoimistot ovat auki maanantaisin ja muina päivinä ajanvarauksella (pl. Helsinki-Uudenmaan toimisto, joka on auki viitenä päivänä viikossa).

Kalliorinne kommentoi nuorten kirjoittamaan kirjettä nuorisotoiminnasta Fogelholmille. Nuorisotoimintaa hoitavan järjestöasiantuntijan vaihtuvuus on koettu ongelmaksi. Kalliorinne kertoi, että henkilövaihdoksiin on syynä vakituisen järjestöasiantuntijan perhevapaa ja tästä johtuvat sijaisuudet. Kalliorinne kiitti sijaisia hyvästä työstä.

Alueiden resurssit ovat viime syystalven aikana on käytetty ensisijaisesti työehtosopimusten neuvottelukierroksen vaatimaan työhön ja normaaliin asiakaspalveluun. On ollut pakko priorisoida ja nuorisotoimintaa on tehty sen verran, mitä on pystytty ja valitettavasti nuorisotoiminta on kärsinyt joillakin alueilla. Tämä asian on liitossa tunnistettu.

Kalliorinne totesi, että Nuorisopaneeli ei ole lähtenyt niin vilkkaasti käyntiin kuin toivottiin. Alkuperäinen tarkoitus oli madaltaa nuorten kynnystä lähteä mukaan vaikuttamaan. Toimintatapaa on arvioitava jatkossa. Lopuksi Kalliorinne totesi ilahtuneensa siitä, että viime talven lakkovahtien joukoissa oli poikkeuksellisen paljon nuoria mukana.

Toiminnanjohtaja **Heidi Lehikoinen** kommentoi Korvalle, että jos PAMin palveluista tulee huonoa palautetta, siitä olisi hyvä laittaa tieto liitolle verkkosivujen kautta. Näin liitossa päästään paremmin kiinni epäkohtiin.

Lehikoinen kommentoi Röntyselle tulevan valtuuston perehdytystä todeten, että vaihtuvuus aktiiveissa on lisääntynyt ja nuoria tulee ilahduttavasti mukaan toimintaan. Yhdistystoimintatausta ei ole enää itsestään selvyys ja se pitää huomioida perehdytyksessä. Pitää myös huomioida, että PAM on iso organisaatio ja pitää avata paremmin, miten liitossa toimitaan ja kuka vastaa mistäkin asiasta. Myös päätösten tekemiseksi asioiden taustoja pyritään avaamaan mahdollisimman perusteellisesti.

Merkittiin kommenttipuheenvuorot kuulluksi ja ennen seuraavaan asiakohtaan siirtymistä kuultiin kassanjohtaja **Ilkka Nissilän** työttömyyskassan ajankohtaiskatsaus.

Tämän jälkeen käsiteltiin esityslistan kohta 13. PAMin toimintaympäristöanalyysi ja keskustelu liittokokouksessa hyväksyttävän tavoiteohjelman 2023–2027 teemoista.

Kokous keskeytettiin 23.5. klo 17.00.
Kokousta jatkettiin 24.5. klo 9.00.

8. Valtuustoaloitteista päättäminen

Todettiin valtuustolle saapuneet 18 aloitetta, joihin hallitus on laatinut lausunnot.

Valtuuston kevätkokous 23.-24.5.2023

Hotelli Rantapuisto, Helsinki

Id: 3130

Aloite sopimuslatoimikunnan palkkiosta

Tausta ja perustelut:

Sopimuslatoimikunnassa työskentelevät ja valitut ovat tärkeitä ihmisiä liiton, ammattiosastojen ja työpaikkojen viestin viejänä ja edunvalvonnan kehittäjänä. He tekevät pyyteetöntä työtä ajankohdasta ja omista kiireistään huolimatta. Vaikka liitto korvaa matkat, mahdollisen ansionmenetyksen ja tarvittaessa päivärahan, josta ateriat on laskettu pois, emme näe heidän työskentelyään yhtään vähäpätöisempänä, kuin valtuustossa tai hallituksessa työskentelyä, josta maksetaan myös kokouspalkkiot. Usein sopimuslatoimikuntaan tullaan pitkien matkojen päästä ja matkustamiseen käytetään runsaasti omaa aikaa, sekä kokoukset voi venyä ja olla ties koska, eikä ansion menetys korvaa läheskään kaikkea käytettyä aikaa.

Esitys:

Esitämme, että sopimuslatoimikunnissa työskenteleville maksettaisiin ainakin läsnäolo kokouksista kokouspalkkio ja työskentelyä arvostettaisiin aivan samoin, kuin valtuusto ja hallitustyöskentelyä.

003 PAM - palvelualan Pirkanmaan ammattiosasto Pam

Hallituksen lausunto:

Palvelualojen ammattiliiton sääntöjen mukaan hallitus nimeää tarvittaessa avukseen toimi-, valio- ja neuvottelukuntia sekä työryhmiä.

Edelleen hallitus voi nimetä eri sopimusaloille sopimuslatoimikunnat, joiden tehtävänä on

- toimia hallituksen asiantuntijaelimenä sopimusaltaan
- käsitellä ja valmistella muuta sopimusalansa edunvalvontaa ja järjestöllisiä valmiuksia
- laatia sopimusalaan liittyviä ehdotuksia liiton kannanotoiksi, lausunnoiksi yms.
- käsitellä sopimusalaan liittyvät aloitteet ja neuvottelutulokset.

Kuten aloitteessa on mainittu, sopimuslatoimikunnan jäsenille korvataan matkat ja päivärahat matkustussäännön mukaisesti, sekä korvataan majoitukset sekä aiheutuneet ansionmenetykset.

Sopimuslatoimikunnat ovat hallituksen päätöksenteolle tärkeitä asiantuntijoita, eikä heidän työnsä siinä roolissa ole missään mielessä vähäpätöisempää kuin hallituksen tai valtuuston jäsenten työskentely.

Hallituksen valitsevat elimet käsittelevät aloitteet sekä neuvottelutulokset sekä tekevät esityksiä hallitukselle. Hallituksen ja valtuuston jäsenet käyttävät

Valtuuston kevätkokous 23.-24.5.2023

Hotelli Rantapuisto, Helsinki

Palvelualojen ammattiliitossa päätösvaltaa yhdistyslain ja sääntöjen edellyttämissä asioissa sekä ovat niistä vastuussa.

Tämän päätösvaltaa ja vastuuta koskevan eron vuoksi on katsottu, että heille maksetaan kokouspalkkiot, mutta hallituksen asettamille toimi-, valio- ja neuvottelukunnille, työryhmille sekä sopimuslatoimikunnille ei ole maksettu kokouspalkkiota. Hallitus katsoo, että ei ole syytä laajentaa kokouspalkkion maksamiskäytäntöä.

Päätösesitys: Valtuusto merkitsee aloitteen tiedoksi.

Maria Juntunen (Helsinki-Uusimaa): Juntunen toivoi, että sopimuslatoimikunnan kokouksiin osallistujille korvataan ansionmenetys kokonaisuudessaan. Ongelma nyt kiinteistöpalvelualan työajan tasoitusjärjestelmä ja jos sopimuslatoimikunnan kokous sattuu päivälle, jolle on merkattu 9 tunnin työvuoro, siitä korvataan vain 7,5 tuntia.

Toiminnanjohtaja **Heidi Lehikoinen** totesi, että liiton matkustusohjesäännön mukaan ansionmenetys maksetaan todellisen ansionmenetyksen mukaan.

Päätös: Valtuusto merkitsi aloitteen tiedoksi.

Id: 3152

Osaston nuorisovastaavien koulutus alueellisesti ja valtakunnallisesti

Tausta ja perustelut:

Osaston nuorisovastaaville ei järjestetä tällä hetkellä ollenkaan koulutusta, vaikka sille olisi vuosittain tarvetta. Tämä selkeyttäisi heidän tehtävänsä sekä työtaakkaansa. Auttaisi ryhmäytymään alueen muiden nuorisovastaavien kanssa sekä luomaan verkostoja tulevaisuutta varten.

Esitys:

Ammattiosasto esittää, että ammattiliitto järjestäisi matalan kynnyksen tapahtuman osastojen uusille nuorisovastaaville ja ammattiosasto nimeäisi nuorisovastaavalle mentorin, joka olisi hänen tukena ja apuna sekä jakamassa aluksi hänen työtehtäviä.

702 PAM - hotelli- ja ravintola-alan Turun osasto ry

Hallituksen lausunto:

PAMissa on 116 ammattiosastoa, joista tällä hetkellä 73 on nimennyt nuorisovastaavan. Vuonna 2023 tehtävässään on aloittanut 31 uutta nuorisovastaavaa. Osa uusista nuorisovastaavista on kuitenkin toiminut jo ennen nuorisovastaavan tehtävää muissa ammattiosaston ja liiton luottamustehtävissä. Ammattiosastojen resurssit sekä osastojen jäsenten nuorisotoiminnan tarpeet eroavat toisistaan.

Valtuuston kevätkokous 23.-24.5.2023

Hotelli Rantapuisto, Helsinki

Nuorisovastaaville on järjestetty valtakunnallista koulutusta viimeksi vuonna 2021. Vuonna 2022 on järjestetty kaikille nuorille jäsenille avoin syyskokouksen sparraus, jossa on käyty läpi myös nuorisovastaavan roolia. Ammattiosastojen nuorisovastaaville on olemassa kirjallinen opas, jota osastot voivat halutessaan hyödyntää tehtävään perehtymisessä. Liiton nuorisotoiminnan valtakunnallisessa eikä alueellisissa budjeteissa ole huomioitu ammattiosastojen nuorisovastaavien koulutusta vuodelle 2023.

Hallitus katsoo, että saman alueen ammattiosastojen nuorisovastaavien verkostotoiminnan järjestäminen tulee olla ensisijaisesti ammattiosastojen järjestämää ja osastoille vapaaehtoista. Ammattiosastot voivat päätöksenteossaan nimetä nuorisovastaavalle mentorin omasta osastostaan, mutta tätä ei nuorisovastaavan nimenneiltä ammattiosastoilta velvoiteta, sillä ammattiosastot ovat itsenäisiä yhdistyksiä, jotka voivat tehdä päätöksiä nuorisotoiminnan tarjonnasta, määrästä ja laadusta.

Ammattiosastojen uusille nuorisovastaaville järjestetään syksyllä 2023 valtakunnallinen verkkokoulutus ammattiliiton nuorisotoiminnasta vastaavan järjestöasiantuntijan toimesta.

Päätösesitys: Valtuusto merkitsee aloitteen tiedoksi.

Päätös: Valtuusto merkitsi aloitteen tiedoksi.

Id: 3153

Alle 35 v. nuorten listaus ammattiosastoille jäsenviestintää varten

Tausta ja perustelut:

Nykyisessä jäsenrekisterissä on listaukset alle 31 v. ja alle 35 v. nuoret. Ammattiosastot saavat itse päättää kumpaa ikärajaa käyttävät ammattiosaston nuorten ikärajana. Uudessa Uniofy järjestelmässä alle 35 v. listaus on poistettu, koska halutaan yhtenäistää PAMin nuorten ikäraja.

Ammattiosasto tarvitsee molemmat listat, koska esimerkiksi meidän alueellamme on aktiivinen SAK paikallisjärjestö, joka järjestää tapahtumia nuorille ja SAK:n tapahtumiin pamilaisten ikäraja on 35 v.

Esitys:

Säilytetään molemmat listaukset, koska ammattiosasto käyttää toiminnassaan omia rahoja. Ymmärrämme, että PAMin ikäraja on valtion rahoituksen vuoksi 31 v., mutta ammattiosasto toimii itsenäisesti ja voimme myös määrittää ikärajan itse. Meillä osa aktiivisista nuorista joutuisi paitsioon, koska viestimme eivät saavuttaisi heitä.

702 PAM - hotelli- ja ravintola-alan Turun osasto ry

Hallituksen lausunto:

Valtuuston kevätkokous 23.-24.5.2023

Hotelli Rantapuisto, Helsinki

Aloitteessa esitetään, että ammattiosastojen jäsentietojärjestelmään Uniofy:hin lisätään kohderyhmälistaus 35-vuotiaat ja sitä nuoremmat.

PAMin nuorten toiminnan ikäraja on alle 31-vuotiaat, joka kattaa noin kolmasosan PAMin jäsenistöstä. Suomen nuorisolaki määrittelee nuoren alle 29-vuotiaaksi ja tämä on myös nuorisojärjestöjen ikäraja.

Ammattiosastot voivat itsenäisesti määritellä oman nuorten toiminnan ikärajan. Hallitus kuitenkin suosittelee, että ammattiosastot siirtyisivät noudattamaan samaa nuorten toiminnan ikärajaa, joka on linjassa liiton nuorten toiminnan ikärajan kanssa.

Ammattiosastojen eri nuorten toiminnan ikärajat laittavat jäseniä eriarvoiseen asemaan riippuen siitä, mihin osastoon jäsen kuuluu. Tämä olisi myös viestinnällisesti selkeää, kun nuorten ikäraja olisi sama.

SAK nuorten ikäraja on tällä hetkellä 35 - vuotta ja PAMin jäsenet voivat osallistua tuolla ikärajalla SAK-nuorten tapahtumiin. SAK nuorten toimintaa alueellisesti ja valtakunnallisesti järjestetään niin, että valtakunnallisia ja alueellisia tapahtumia on vuorovuosittain. Markkinointi näihin tapahtumiin tapahtuu PAMin valtakunnallisen markkinoinnin kautta (esim. Ikuinen Vappuristeily).

Uniofy:ssa on kehitystyössä tällä hetkellä suodatus -toiminto, joka mahdollistaa jäsenten suodattamisen iän perusteella. Kunnes ikäsuodatus -toiminto saadaan käyttöön, voi osasto pyytää SAK nuorten paikallisjärjestön tai muihin tapahtumiin jäsenlistauksen PAMin aluetoimistosta tai järjestämisyksiköstä.

Päätösesitys: Valtuusto merkitsee aloitteen tiedoksi.

Päätös: Valtuusto merkitsi aloitteen tiedoksi.

Id: 3154
PAMin jäsenetujen tarkastelu

Tausta ja perustelut:

Ammattiliitolla on monia erilaisia jäsenetuja, jotka eivät enää palvele jäsenistöä esimerkiksi Cityshoppari. Kyseinen etu on vain osassa Suomea sekä isoissa kaupungeissa.

Matkavakuutusasia on ollut monena vuonna puheenaiheena. Jäsenmenetyksen myötä tämä olisi ajankohtainen laajentaa koko jäsenistölle eikä vain luottamustehtävissä oleville.

Esitys:

Cityshoppari poistetaan kokonaan ja tilalle jokin muu valtakunnallinen etu, jotta se palvelisi koko jäsenistöä. Esimerkiksi matkavakuutuksen laajentaminen koko jäsenistölle palvelisi koko Suomen pamilaisia.

Valtuuston kevätkokous 23.-24.5.2023

Hotelli Rantapuisto, Helsinki

702 PAM - hotelli- ja ravintola-alan Turun osasto ry

Hallituksen lausunto:

Aloitteessa esitetty pyyntö jäsenetujen kriittisestä tarkastelusta on perusteltu ja vastaavia toiveita on esitetty aiemminkin.

Jäsenetujen uudistamiseen nähdään tarvetta ja myös yksittäisten jäsenetujen, kuten Cityshopparin, tarkoituksenmukaisuutta on hyvä tarkastella. Jäsenetuja pyritään kehittämään kokonaisuutena siten, että kaikki jäsenet kokisivat hyötyvänsä niistä.

Jäsenetuja on tarkoitus tarkastella kokonaisuutena vuoden 2023 aikana. Huomiota halutaan kiinnittää myös jäsenetujen riittävään vaihtuvuuteen.

Cityshopparin osalta on tunnistettu, että etu palvelee parhaiten pääkaupunkiseudulla asuvia jäseniä. Kuitenkin Cityshopparista löytyy myös koko Suomen kattavia tarjouksia. Cityshopparin eduksi voidaan nähdä sen kyky neuvotella sekä pysyviä että vaihtuvia etuja. PAMilla ei ole resursseja neuvotella vastaavalla tavalla erilaisista eduista.

Mahdollisuuksia tarjota matkavakuutuksia tai muita vakuutuksia laajana jäsen etuna on selvitetty useaan otteeseen. Tarve on laajalti tunnistettu, mutta kaikille jäsenille tarjottavan vakuutuksen kustannukset on toistuvasti arvioitu liian suuriksi liiton taloudelle. Liitto tarjoaa kaikille jäsenille alennuksia vakuutusyhtiö IF:n ja vakuutusyhtiö Turvan vakuutuksista.

Päätösesitys: Valtuusto merkitsee aloitteen tiedoksi.

Anni Hasunen (Lounais-Suomi): Hasunen kysyi mikä Cityshoppari -kortin ja matkavakuutuksen kustannusta liitolle? Hasunen mielestä on hyödytöntä pitää jäsenetua, mitä ei käytetä aktiivisesti ympäri Suomen. Hyvät jäsenedut ovat valttikortti PAMin jäsenhankinnassa.

Viestintäjohtaja **Timo Piironen** vastasi Hasuselle, että Cityshoppari-kortin kustannus liitolle on 40 000 euroa vuodessa ja matkavakuutuksen kustannus olisi noin 1,2–1,4 miljoonaa euroa vuodessa. Jäsentutkimuksen mukaan jäseneduista Cityshoppari on toiseksi suosituin, suosituin on liiton vuosikalenteri. Piironen kertoi, että liitossa on alkusyksyn aikana käynnistymässä jäsenetuja tarjoavien yhteistyökumppanien kilpailutus.

Toiminnanjohtaja **Heidi Lehikoinen** totesi vielä, että yksittäiselle liiton jäsenelle omakustanteinen matkavakuutus yhteistyökumppaniemme If:n ja Turvan kautta liiton jäsenalennuksen jälkeen maksaa noin 50 euroa.

Anni Hasunen (Lounais-Suomi): Hasunen kysyi, pitäisikö liiton tehdä jäsenkysely jäseneduista ja -palveluista. Lisäksi hän totesi, että ammattiosastot on harkinneet kustantavansa opiskelijajäsenilleen SAKKI-kortin, mutta se on varsin työläs organisoida.

Valtuuston kevätkokous 23.-24.5.2023

Hotelli Rantapuisto, Helsinki

Viestintäjohtaja **Timo Piironen** vastasi Hasuselle, että PAM tekee säännöllisesti jäsenkyselyitä jäseneduista. Lisäksi hän totesi SAKKI-kortin maksaneen liitolle aiemmin noin 50 000 euroa vuodessa.

Päätös: Valtuusto merkitsi aloitteen tiedoksi.

Id: 3155

Liitto tutuksi maahanmuuttajille - koulutus

Tausta ja perustelut:

Maahanmuuttajataustaisten henkilöiden yleistymisen meidän työyhteisössämme enenevissä määrin.

Esitys:

Osana kotouttamis- ja perehdytysohjelmaa ammattiliitto järjestäisi yhdessä ammattiosastojen kanssa maahanmuuttajataustaisille jäsenille omia koulutustapahtumia. Näin saataisiin heidät kiinnittymään ammattiliittoon sekä omiin osastoihin.

702 PAM - hotelli- ja ravintola-alan Turun osasto ry

Hallituksen lausunto:

Hallitus toteaa, että työyhteisöjen moninaistumisen myötä maahanmuuttajataustaisten jäsenten liittoon sekä ammattiosastoon kiinnittyminen on ajankohtainen asia. Se tulee huomioida enenevässä määrin liiton ja ammattiosastojen toiminnassa sekä jäsenkoulutuksessa. Liiton nykyisessä maahanmuuttajille suunnatussa koulutustarjonnassa on lähinnä Opi Suomea-kielikurssit, jotka sisältävät kieliopetuksen lisäksi lyhyen perehdytyksen työelämänperusteisiin ja liiton toimintaan. Nykyinen tarjonta ei ole enää riittävä.

PAM suunnittelee hanketta, johon haetaan ulkopuolista rahoitusta. Hankkeen tavoitteena on edistää maahanmuuttajien kotoutumista sekä yhteiskuntaan ja työelämään kiinnittymistä. Hankkeessa tuetaan monipuolisesti maahanmuuttajien verkostoitumista ja osaamisen kehittämistä sekä edistetään työntekijöiden ja työpaikkojen kohtaantoa palvelualoilla.

Osaamisen kehittämistä tuetaan mm. järjestämällä koulutuksia alueellisissa- sekä myöhemmin ammatillisissa verkostoissa. Vuoden 2024 aikana toteutettavissa koulutuksissa perehdytään mm. työelämänpelissäntöihin, selkosuomenkieleen sekä ammattiliittojen ja erityisesti PAMin toimintaan.

Koulutusmateriaaleja on mahdollista muokata myös ammattiosastojen käyttöön, jolloin materiaaleja voisi hyödyntää osastojen koulutustilaisuuksissa, joissa edistetään maahanmuuttajajäsenten kiinnittymistä omaan ammattiosastoon. Koulutusmateriaalien avulla ammattiosastot voisivat itsenäisesti ja mahdollisimman vaivattomasti kouluttaa

Valtuuston kevätkokous 23.-24.5.2023

Hotelli Rantapuisto, Helsinki

maahanmuuttajajäseniä. Kouluttaja apua tarvittaessa, ammattiosastot sopisivat asiasta erikseen ensisijaisesti aluetoimistojen kanssa.

Päätösesitys: Valtuusto merkitsee aloitteen tiedoksi ja kannustaa ammattiosastoja järjestämään aktiivisesti maahanmuuttajajäsenten koulutustilaisuuksia, joissa on mahdollisuus hyödyntää liiton koulutusmateriaaleja.

Päätös:

Valtuusto merkitsi aloitteen tiedoksi ja kannusti ammattiosastoja järjestämään aktiivisesti maahanmuuttajajäsenten koulutustilaisuuksia, joissa on mahdollisuus hyödyntää liiton koulutusmateriaaleja.

Id: 3156

Koko työehtosopimus kirja englanniksi luottamushenkilöiden käyttöön

Tausta ja perustelut:

Ongelmatilanteissa englanninkielinen työehtosopimus kirja auttaa luottamushenkilöä kertomaan maahanmuuttajataustaiselle työntekijälle oikeat lakitekstit. Taskutessi ei sisällä koko työehtosopimuksen lakipykälä.

Alallamme on kasvavassa määrin monikielisiä työntekijöitä ja useimmiten englanti on ainut yhteinen kieli.

Esitys:

Koko työehtosopimus kirja englanniksi käännettynä menisi luottamushenkilöille automaattisesti.

702 PAM - hotelli- ja ravintola-alan Turun osasto ry

Hallituksen lausunto:

Englanninkielinen työehtosopimus painetussa muodossa helpottaa luottamusmiesten toimintaa ja kommunikointia jäsenten kanssa. Tärkeimmät TESit painetaan englanninkielisiksi printtjulkaisuiksi.

Tavoitteena on, että luottamusmiehet, jotka haluavat käyttää printtiversiota TESistä, saavat sen käyttöönsä. Englanninkielisistä TESeistä tuotetaan myös digitaaliset versiot verkkosivuille. Luottamusmiehet voivat itse päättää, missä formaatissa haluavat TESejä käyttää.

Kustannusten näkökulmasta ei ole perusteltua lähettää automaattisesti painettua TESiä kaikille luottamusmiehille. Painettu TES on tilattavissa tarpeen mukaan luottamusmiehen käyttöön.

Päätösesitys: Valtuusto merkitsee aloitteen tiedoksi.

Valtuuston kevätkokous 23.-24.5.2023

Hotelli Rantapuisto, Helsinki

Päätös: Valtuusto merkitsi aloitteen tiedoksi.

Id: 3157

Luottamushenkilöiden avuksi liiton informaatiopaketit usealla kielellä

Tausta ja perustelut:

Luottamushenkilöt tarvitset työssään lisääntyvin määrin liiton materiaalia usealla kielellä.

Alallamme on kasvavassa määrin monikielisiä työntekijöitä, ja he tarvitsen matalan kynnyksen kohtaamisia liiton luottamushenkilöiden kanssa. Kommunikointi pitää olla helppoa ja luontevaa sekä ymmärrettävää.

Esitys:

Luottamushenkilöillä pitää olla mahdollisuus tilata oman liiton materiaalia eri kielivaihtoehtojilla kiinnittääkseen kaikki työntekijät ammattiliiton jäseniksi.

702 PAM - hotelli- ja ravintola-alan Turun osasto ry

Hallituksen lausunto:

PAMissa on yhä enemmän jäseniä, joiden äidinkieli on jokin muu kuin suomi. On nähtävissä, että tällaisten jäsenten määrä kasvaa. PAMin tavoite on, että maahanmuuttajataustaisia jäseniä saataisiin liittoon lisää. On erittäin tärkeää, että myös he saavat tietoa ja palvelua kielellä, jota ymmärtävät. Myös luottamusmiesten saatavilla täytyy olla materiaalia, jonka avulla he pystyvät kommunikoimaan maahanmuuttajataustaisten jäsenten (tai potentiaalisten jäsenten) kanssa.

PAM tarjoaa tietoa verkkosivuillaan sekä erilaisissa materiaaleissa pääsääntöisesti suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi. Suppeampia tietosisältöjä tarjoamme mm. venäjäksi ja ukrainaksi.

Asiasta riippuen pyrimme tarjoamaan verkkosisältöjä ja materiaaleja myös muilla kielillä. Kuitenkin näiden kielivalintojen suhteen joudumme tekemään aina valintoja, eikä ole realistista olettaa, että kielivalikoimamme olisi koskaan täysin kattava. Osittain kielivalikoivaa täyttää SAK:n tuottama Työelämän pelisäännöt -sisältö, joka on tarjolla yli 20 kielellä.

Uusilla verkkosivuillamme pyrimme tarjoamaan tietoa mahdollisimman selkeällä suomen kielellä. Tulevaisuudessa tuomme sinne sisältöjä myös selkokielellä. Selkokieliset materiaalit voivat olla yksi hyvä vaihtoehto, jolla voimme tuoda tietoa ei-suomenkielisille jäsenillemme. Selkosuomeksi tuotetut materiaalit tarjoavat tietoa yksinkertaisessa ja ymmärrettävässä muodossa ja helpottavat luottamusmiesten ja jäsenten välistä kommunikaatiota. Samalla ne auttavat maahanmuuttajataustaisia jäseniä oppimaan suomenkielisiä työelämän termejä ja integroitumaan suomalaiseen yhteiskuntaan.

Valtuuston kevätkokous 23.-24.5.2023

Hotelli Rantapuisto, Helsinki

Päätösesitys: Valtuusto merkitsee aloitteen tiedoksi.

Päätös: Valtuusto merkitsi aloitteen tiedoksi.

Id: 3158
Jäsenhankinta

Tausta ja perustelut:

Esitys:

Samanarvoinen palkitseminen eli palkitseminen pitäisi muuttaa siten, että alueelliset luottamushenkilöt saavat jäsenestä mikä on tehty muualla kuin omalla luottamusmiesalueella, saman korvauksen/palkinnon kuin ei luottamusmiehenä toimivat.

707 PAM-hotelli- ja ravintola-alan Porin osasto ry

Hallituksen lausunto:

Jäsenhankintapalkitseminen on ollut käytössä PAMissa jo yli kymmenen vuoden ajan. Tilastojen mukaan noin 430 luottamushenkilöä hankkii keskimäärin 4–5 uutta jäsentä vuodessa ja rivijäsenistä noin 2300 hankkii keskimäärin yhden uuden jäsenen per vuosi. Käytössä olevan keskitetyn lahjakorttipalkitsemisen lisäksi eri ammattiosastot ja alueet palkitsevat jäseniä hankkineita erilaisten tilaisuuksien tai kampanjoiden avulla.

Jäsenhankinta on lähtökohtaisesti kaikkien pamilaisten yhteinen tehtävä ja erityisesti sitä pidetään luottamushenkilön yhtenä tärkeimmistä tehtävistä. Palkitsemisportaiden ja -summien erillaisuus jäsenten ja luottamushenkilöiden kesken juontaakin juurensa luottamushenkilöiden perustehtäviin kuuluvasta jäsenhankinnasta. Luottamushenkilöiden tulisi tehdä jäsenhankintaa aina kun se on mahdollista, jotta sekä luottamushenkilöiden, että koko liiton toimintaedellytykset säilyisivät ja niitä voitaisiin kehittää.

Luottamushenkilöiden jäsenhankinnasta saaman palkitsemissumman on ajateltu olevan pienempi kuin rivijäsenen saama, koska luottamushenkilöillä on jo tehtävänsä hoitoon liittyen laajempi käsitys jäsenyyden ja järjestäytymisen merkityksestä kuin rivijäsenellä. Jäsenhankinta on tärkeää myös luottamushenkilön oman aseman turvaamiseksi. Luottamushenkilöillä on usein työstä vapautusaikaa tehtävänsä hoitoa varten, jolloin jäsenhankintaa on mahdollista tehdä.

Oman toimialueen ulkopuolisissa tilaisuuksissa tehdään usein myös jäsenhankintaa ja lisäksi on järjestetty erilaisia työpaikkakierrospäiviä. Näihin tilaisuuksiin liittyviä mahdollisia kuluja on kompensoitu tilannekohtaisesti. Myös paikalliset ammattiosastot voivat tukea luottamushenkilöä alueellisessa jäsenhankintatyössä. Luottamushenkilön voisi olla hyvä tiedustella omalta

Valtuuston kevätkokous 23.-24.5.2023

Hotelli Rantapuisto, Helsinki

ammattiosastoltaan mahdollisuutta tuen saamiseen tämän kaltaisissa tilanteissa.

Yritysten luottamushenkilöorganisaatiot voivat olla valtakunnallisia, alueellisia tai paikallisia. Mikäli alueellisia luottamushenkilöitä palkittaisiin oman toimialueensa ulkopuolella tapahtuneesta jäsenhankinnasta eri tavalla kuin valtakunnallisia, asettaisi se luottamushenkilöt palkitsemisen suhteen keskenään eriarvoiseen asemaan.

Palkitsemisen tapoja jäsenhankintaan liittyen arvioidaan vuoden 2023 aikana. Tähän liittyvä kysely on tehty luottamushenkilöille keväällä 2023. Kysely koostuu muun muassa nykyisen palkitsemisjärjestelmän tuntemisesta, jäsenhankintakokemuksista ja niihin liittyvistä mahdollisista haasteista, sekä palkitsemismallin kannustavuudesta. Vuoden 2024 alusta on tarkoitus uudistaa palkitsemisjärjestelmää.

Kaikki jäsenhankinnan palkitsemisen kehittämiseen liittyvät kehitysehdotukset otetaan vastaan järjestelmää uudistettaessa. Jäsenhankinnasta ylipäättään syntyneet kustannukset myös arvioidaan ja suhteutetaan uuden jäsenen maksamiin jäsenmaksuihin. Nämä kaikki vaikuttavat siihen, millä tavoin palkitsemista tulisi jatkossa tehdä.

Päätösesitys: Valtuusto merkitsee aloitteen tiedoksi.

Päätös: Valtuusto merkitsi aloitteen tiedoksi.

Id: 3159
Valtuustoaloitteet

Tausta ja perustelut:

Esitys:

Enemmän infoa osastoille siitä onko aloitteita käsitelty, mitä mieltä niistä ollaan oltu, ja mitä päätöksiä niistä on tehty.

707 PAM-hotelli- ja ravintola-alan Porin osasto ry

Hallituksen lausunto: Kaikki PAMin valtuustolle osoitetut aloitteet käsitellään aina liiton sääntöjen mukaisesti valtuustossa. PAMin verkkosivuilta <https://www.pam.fi/materiaalipankki.html> löytyy valtuuston pöytäkirjat, joista voi lukea aloitteiden käsittelyn puheenvuoroinen ja tehdyt päätökset.

Valtuustokäsittelyn jälkeen aloitteet lähtevät liitossa päätösten mukaisille toimenpiteille ja niistä kirjataan toteutuneet toimenpiteet päätösseurantaan, joka on näkyvillä sekä valtuustolla että ammattiosastoilla. Keväseen 2022 asti aloitteet ja päätösten seuranta on tallennettu ammattiosastojen sähköiseen extranet -työtilaan. Vuoden 2022 syyskokouksesta alkaen valtuustoaloitteet ja päätösseurannat löytyvät kaikille avoimesta Aloiterekisteristä, joka löytyy liiton verkkosivuilta <https://pam->

Valtuuston kevätkokous 23.-24.5.2023

Hotelli Rantapuisto, Helsinki

aloitteet.requeste.com/customerui/cases?viewId=110&useCaseId=7&name=Aloitteet

Päätösesitys: Valtuusto merkitsee aloitteen tiedoksi.

Päätös: Valtuusto merkitsi aloitteen tiedoksi.

Id: 3160

Hälytysraha

Tausta ja perustelut:

Hälytysraha maksetaan työntekijän poistuttua työpaikalta ja hänen tullessa hälytyskutsusta työhön saman vuorokauden aikana säännöllisen työajan ulkopuolella. Hälytysraha täytyy maksaa myös silloin, kun kaikki yrityksen tiedottamiskanavat on käytetty työntarjoamiseen ja työnantajan täytyy saada työntekijä työhön, ottamalla yhteyttä henkilökohtaisesti ns. hätätapauksessa. Tämä 2h tunnin palkka siitä, että tt tulee vapaapäivänään ja siirtää omia menojaan ja joustaa kaikin tavoin, koska myös kustannukset ovat nousseet työmatkustamisessa.

Esitys:

Hälytysraha on maksettava myös siinä tapauksessa, että kaikki yrityksen tiedottamiskanavat on käytetty työhön tarjoamiseksi ja työnantajan on hälytettävä työntekijä työhön henkilökohtaisesti.

005 PAM - liikealan Vaasan seudun osasto - PAM - Vasanejdens handels ry

Hallituksen lausunto:

Kaupan työehtosopimuksen hälytysrahamääräystä ei ole vuosiin muutettu ja sen toimivuudesta ei ole tullut juurikaan kysymyksiä. Hälytysrahamääräyksen merkitys nykyään on kuitenkin merkityksellisempi kuin ennen ja tästä syystä se on perusteltua pyrkiä saada vastaamaan 24/7 toimintaa. On vähintäänkin kohtuullista saada määräys koskemaan kaikkea vapaa-aikana tehtävää hälytystyötä.

Päätösesitys: Valtuusto päättää siirtää aloitteen kaupan alan sopimusala-toimikuntien käsiteltäväksi.

Päätös:

Valtuusto päätti siirtää aloitteen kaupan alan sopimusala-toimikuntien käsiteltäväksi.

Id: 3161

Tilapäinen poissaolo

Tausta ja perustelut:

Valtuuston kevätkokous 23.-24.5.2023

Hotelli Rantapuisto, Helsinki

Äkillinen sairaus perheessä. Nykyisin pienten lasten vanhemmilla voi olla tilanne, ettei asuinpaikkakunnalla ole minkäänlaista turvaverkostoa, joka voisi auttaa lapsen hoitamisessa hänen sairastuessaan. Pienipalkkaisten työntekijöiden palkattomat lastenhoitopäivät pienentävät jo ennestään heidän pientä palkkaansa. Tilanne on täysin kohtuuton, kun kotona oleva vanhempi ei pysty oman sairautensa vuoksi hoitamaan sairasta lasta esim. leikkauksesta toipumisen tai vakavan tai keskivaikean masennuksen tai muun sairauden vuoksi. Tässä tilanteessa kotona oleva vanhempi ei pysty pitämään itsestäänkään huolta saatikka alle 10 vuotta vanhasta lapsesta, joka on sairaana kotihoidossa.

Esitys:

Etelä-Savon kaupan ja kiinteistön osasto esittää, että kaupan työehtosopimuksen kohtaan

2. Alle 10-vuotiaan lapsen sairastuessa äkillisesti lapsen huoltajalle, huoltajan avio- tai avopuolisolle tai huoltajalle, joka ei asu lapsen kanssa samassa taloudessa, maksetaan palkka 1–3 kalenteripäivään sisältyviltä työpäiviltä 16§:n mukaan.

Muulle kuin yksinhuoltajalle palkka maksetaan, jos

- toisella huoltajalla,
- huoltajan avio- tai avopuolisolla tai
- lapsen huoltajalla, joka ei asu lapsen kanssa samassa taloudessa,

ei ole ansiotyön työajan, kokonaan tai osittain toimintakyvyn vievän sairauden, välimatkan (asuinpaikka), asevelvollisuuden tai siviilipalvelun suorittamisen tai kertausharjoitusten takia mahdollisuutta järjestää hoitoa tai itse hoitaa lasta. Esteestä on pyynnöstä annettava selvitys.

008 PAM - Etelä-Savon kaupan ja kiinteistön osasto ry

Hallituksen lausunto:

Työsopimuslaissa säädetään oikeudesta saada tilapäistä hoitovapaata työstä alle 10- vuotiaan äkillisesti sairastuneen lapsen hoitamiseksi. Tätä enintään neljän työpäivän mittaista vapaata saa käyttää vain yksi vapaaseen oikeutettu vanhempi kerrallaan. Siksi tilanteessa, jossa toinen vanhemmista on kotona ja toinen työssä kodin ulkopuolella, ei työssä olevalla vanhemmalla ole yleensä oikeutta saada tilapäistä hoitovapaata. Jos kotona oleva vanhempi ei kuitenkaan voi esimerkiksi sairauden vuoksi hoitaa sairasta lasta, on työssä olevalla vanhemmalla useimmiten oikeus poissaoloon työsopimuslain nojalla pakottavista perhesyistä.

Laissa nämä poissaolot ovat palkattomia. Tilapäisen hoitovapaan palkallisuudesta on kuitenkin sovittu työehtosopimuksissa. Esimerkiksi kaupan työehtosopimuksen mukaan palkka maksetaan enintään kolmen kalenteripäivän ajanjaksolta. Palkanmaksun edellytyksenä on mm., että muu

Valtuuston kevätkokous 23.-24.5.2023

Hotelli Rantapuisto, Helsinki

vapaaseen oikeutettu vanhempi ei voi hoitaa sairasta lasta esimerkiksi ansiotyönsä työajasta johtuen. Esteeksi ei kuitenkaan rinnasteta vanhemman sairautta, vaikka tämä ei siitä johtuen pystyisikään pitämään huolta äkillisesti sairastuneesta lapsestaan.

Tämä johtaa usein aloitteessa kuvattuihin tilanteisiin: vaikka poissaolo työstä on välttämätöntä sairaan lapsen hoitamiseksi ja laki takaa siihen oikeuden, on poissaolo palkatonta. PAM onkin esittänyt useita kertoja tilapäistä hoitovapaata koskevan määräyksen parantamista. Edes tällaisten pienten lasten ja heidän vanhempiansa kannalta kohtuuttomien tilanteiden korjaaminen ei kuitenkaan ole toistaiseksi edennyt työehtosopimusneuvotteluissa.

Työn ja perhe-elämän yhteensovittamista helpottavista keinoista on hyvä käydä keskustelua myös yrityksen sisällä. Lakien ja työehtosopimuksen vähimmäistasoa paremmat käytännöt ovat omiaan parantamaan työhyvinvointia ja voivat toimia yritykselle myös erinomaisena keinona houkutella työvoimaa ja pitää työntekijöistään kiinni. Välineitä asian esille ottamiseksi tarjoaa esimerkiksi yhteistoimintalain edellyttämä vuoropuhelu, jossa käsiteltävistä asioista henkilöstön edustajalla on oikeus tehdä aloitteita. Esimerkiksi sairaan lapsen hoitamiseen liittyvät erityistilanteet kannattaa nostaa esille myös käsiteltäessä työyhteisön kehittämissuunnitelmaa.

Päätösesitys: Valtuusto päättää siirtää aloitteen kaupan alan sopimuslatoimikuntien käsiteltäväksi.

Venla Männistö (Itä-Suomi): Männistö puhui **Ulla Leskisen (Itä-Suomi)** puolesta Leskisen ollessa estynyt kokouksen toisena päivänä:

”Tällaisia juttuja tulee aina toisinaan työpöydälle, mutta viime syksynä tuli juttu, joka oli sydäntä raastava. Puoliso oli ollut jo pidemmän aikaa sairauslomalla vakavan masennuksen vuoksi, joten jokainen vastuuntuntoinen ihminen ymmärtää, ettei hänen hoitoonsa voinut jättää sairasta lasta. Pitäisi ensin pystyä pitämään itsestään huolta ja jaksaa nousta sängystä, johon siihenkään ei joka päivä ollut voimia. Perhe olisi joutunut hakemaan toimeentulotukea, jos palkkaa ei olisi lapsen kotihoidon ajalta maksettu. Tämä saatiin sovittua ja palkka maksettiin, mutta entä ne kaikki muut äidit tai isät, jotka tyytyvät tai eivät osaa tai jaksa hakea apua ja tukea. Jos lapsia halutaan lisää tähän yhteiskuntaan, pitää perheitä tukea silloin kun apua tarvitaan. Toivottavasti tämä muistuu mieleen seuraavissa tes-neuvotteluissa, kun tekstejä mietitään ja niitä hiotaan”.

Päätös:

Valtuusto päätti siirtää aloitteen kaupan alan sopimuslatoimikuntien käsiteltäväksi.

Id: 3162

Kaupan alan tes-kirjaus lauantailisista kaipaapäivästä

Valtuuston kevätkokous 23.-24.5.2023

Hotelli Rantapuisto, Helsinki

Tausta ja perustelut:

Kaupan alan tes määrittelee lauantailisän: Arkilauantaina kello 13.00–22.00 tehdystä työstä maksetaan palkkaliitteen mukainen lauantailisä. Miksi lauantai alkaa vasta klo 13? Kaupat nykyisin auki jopa 24 / 7., joten lauantaiakin voi olla kokonainen päivä.

Esitys:

Ammattiosasto 025 esittää, että kaupan alan tes päivitetään nykypäivään ja lauantailisät alkaisivat klo 00:00.

025 PAM - liikealan Kuopion seudun osasto ry

Hallituksen lausunto:

Kauppojen aukiolojen vapaudutta työtä teetetään monin paikoin 24/7-ajatuksella, eikä yksittäisten työaikalisien alkamis- tai päättymisajankohdalla ole tänä päivänä vastaavaa merkitystä, mikä sillä on ollut kyseistä määrästä sovittaessa. Yksittäisten työaikalisien muokkaaminen kuuluu osaksi kokonaisvaltaista kaupan alan palkkausjärjestelmän kehittämistä, jossa on hyvä huomioida työn teettämisaikojen lisäksi mm. työtehtävien moninaistuminen.

Päätösesitys: Valtuusto päättää siirtää aloitteen kaupan sopimusala-toimikuntien käsiteltäväksi.

Päätös:

Valtuusto päätti siirtää aloitteen kaupan sopimusala-toimikuntien käsiteltäväksi.

Id: 3163

Kaupan alan tes-kirjaus neljätuntisten työpäivien kohdalta

Tausta ja perustelut:

Kaupan alan tes määrittelee, että työvuoron keston tulee vähintään olla 4 tuntia ja tästäkin lyhyemmästä työvuorosta voi neuvotella kertaluonteisesti. Elinkustannusten kohotessa (esim. polttoaineet) ovat työmatkakustannukset nousseet huomattavasti.

Esitys:

Ammattiosasto 025 esittää, että kaupan alan tes päivitetään neljätuntisten työvuorojen kohdalta 6 tuntiin.

025 PAM - liikealan Kuopion seudun osasto ry

Hallituksen lausunto:

Valtuuston kevätkokous 23.-24.5.2023

Hotelli Rantapuisto, Helsinki

Kaupan alalla työvuorokierto on usein epäsäännöllistä. Työpäivät ja työputket voivat pituudeltaan vaihdella hyvinkin paljon, vapaapäivät olla yksittäisiä ja työvuorojen välinen lepoaika lyhyt. Runsas iltavuorojen määrä hankaloittaa työn ja muun elämän yhteensovittamista ja yövuorot jo itsessään heikentävät unen laatua ja mahdollisuuksia palautua.

Työvuoron vähimmäispituuden rajaaminen 6 tuntiin, voisi osaltaan tasapainottaa työvuorojen pituuksien eroavaisuuksia, luoda säännöllisempää työvuorosuunnittelua ja siten edistää palautumista ja työssä jaksamista. Myös esim. maakunnissa, joissa työhön ei ole mahdollisuutta mennä joukkoliikenteellä ja välimatkat voivat olla pitkiä on energiakustannusten nousu merkittävästi kasvattanut etenkin osa-aikatyössä työmatkakustannuksia, omalla autolla lyhyisiin yksittäisiin työvuoroihin matkustettaessa.

Päätösesitys: Valtuusto päättää siirtää aloitteen kaupan sopimuslatoimikuntien käsiteltäväksi.

Päätös:

Valtuusto päätti siirtää aloitteen kaupan sopimuslatoimikuntien käsiteltäväksi.

Id: 3164

Työtehtävien lisääntyminen työpaikalla

Tausta ja perustelut:

Työsopimuksessa määritelty työtehtäväksi esim. myyjä. Jonkin ajan kuluttua huomaat, että teet monia erillisiä työtehtäviä ja palkkasi on pysynyt samana. Kaupan tessissä on määritelty vaativuustasot ja mihin palkkaryhmään kuulut. Nämä eri vaativuustasoille nostot eivät toimi aina työelämän arjessa.

Esitys:

Ammattiosasto 025 esittää, että työtehtävät määriteltävä tarkemmin, jolloin työntekijä voi helpommin esittää työnantajalle vaativuustason nostoa ja palkkauksen tarkistamista.

025 PAM - liikealan Kuopion seudun osasto ry

Hallituksen lausunto:

Myyjien uutta palkkausjärjestelmää on rakennettu jo vuosia ja voimassa olevalla sopimuskaudella työ pyritään saamaan loppuun. Uusi palkkausjärjestelmä perustuisi työn vaativuuteen eikä nimikkeisiin. Jokaisella työpaikalla tulee tehdä kaikista tehtävistä vaativuusluokitus, jonka perusteella palkka määräytyy. Uuden palkkausjärjestelmän tarkoitus on olla oikeudenmukaisempi ja vastata todellisuutta paremmin kuin nykyinen. Myyjien tehtävänkuvat ovat moninaistuneet ja pelkkä nimike ei enää kuvaa kokonaistehtävää.

Valtuuston kevätkokous 23.-24.5.2023

Hotelli Rantapuisto, Helsinki

Päätösesitys: Valtuusto päättää siirtää aloitteen kaupan alan sopimusaloituskuntien käsiteltäväksi.

Marika Ruusunen (Itä-Suomi): Ruusunen sanoi, että aloitteessa esitetty asia koskettaa muitakin aloja. Monilla työpaikoilla työn ohessa on ohjattava opiskelijaa, josta ei anneta lisäkorvauksia. Maahanmuuttajaopiskelijat tuovat omat haasteet kielimuurin takia. Kampaajille uudeksi työtehtäväksi on tullut ”sometus”, joka vaatii mm. hyviä valokuvia yrityksen sosiaaliseen mediaan. Palkkauksessa tulisi huomioida nämä lisätyöt. Hän esitti, että aloite siirretään kaikkien sopimusaloituskuntien käsiteltäväksi.

Muutosesitys ei ollut kannatettu, joten kokouksen puheenjohtaja kysyi salissa valtuuston jäseniltä ja menettelytapavaliokunnalta, voidaanko esitys poikkeuksellisesti näin esitettynä hyväksyä. Asia sopi kaikille, joten valtuusto päätti siirtää aloitteen kaikkien sopimusaloituskuntien käsiteltäväksi.

Päätös:

Valtuusto päätti siirtää aloitteen kaikkien sopimusaloituskuntien käsiteltäväksi.

Id: 3166

Aluetoimiston palvelutiskillä tulee olla myös työttömyyskassa-asiantuntija

Tausta ja perustelut:

Aluetoimistoissa asioivien asiakkaiden asiat koskevan pääasiassa työttömyyskassan asioita ja työttömyyskassan edustajaa ei ole alueiden palvelutiskissä. Työttömyyskassan asioita selvitellään niin huomattava määrä, että muilla asiakkailta ja muilla asioilla liikkuvilla ovat pitkät odotusajat. Asiakaspalvelija ottaa yhteyttä työttömyyskassan asioissa työttömyyskassan asiantuntijaan, koska ei voi edes käsitellä työttömyyskassan järjestelmässä asiaa ja yhden kävijän asia vie näin ollen kahden henkilön työajan.

Esitys:

Ehdotamme, että aluetoimiston palvelutiskissä tulee olla työttömyyskassan työntekijä ottamassa vastaan työttömyyskassaan liittyvän palvelupyynnön.

003 PAM - palvelualan Pirkanmaan ammattiosasto PAM

Hallituksen lausunto:

Liiton ja työttömyyskassan välisessä palvelusopimuksessa määritellään mm. millaisia palveluja liitto tuottaa kassan jäsenille ja millaisia liiton työtiloja kassan henkilökunta käyttää. Korona pandemian aikaan vuonna 2020 työttömyyskassa joutui äärimmäisen työpaineen alle ja tuolloin tehtiin väliaikaisia ja pysyviä ratkaisuja työttömyyskassan hakemusten käsittelyn tehostamiseksi. Yksi toimenpiteistä oli palvelusopimuksen muuttaminen

Valtuuston kevätkokous 23.-24.5.2023

Hotelli Rantapuisto, Helsinki

vuodelle 2021 niin, että liiton henkilökunta siirtyi hoitamaan kaikkien (pl. Helsinki-Uusimaa) aluetoimistojen asiakaspalvelutyön. Tässä yhteydessä liiton henkilökunnalle tuli lisää vastuuta myös työttömyysturvaneuvonnasta Turun, Tampereen, Kuopion ja Oulun toimistoilla. Tätä tehtävää työttömyyskassan asiantuntijat ovat tukeneet neuvonnalla ja ohjeistuksilla.

Em. toimintamalli on nyt ollut käytössä kolmatta vuotta ja näyttöä toiminnan käytännön toteutumisen eduista ja haasteista on kertynyt. Seuraavan palvelusopimuksen solmimisen yhteydessä on mahdollista arvioida toimintatavan tulevaisuuden kehittämistarpeita.

Päätösesitys: Valtuusto merkitsee aloitteen tiedoksi.

Päätös: Valtuusto merkitsi aloitteen tiedoksi.

Id: 3167
Aluetoimistojen henkilöstövajaus

Tausta ja perustelut:

Mm. Pirkanmaa on yksi suomen nopeimmin kasvava talousalue, joka tarkoittaa myös palvelualojen työntekijien ja työpaikkojen lisääntymistä maantieteellisesti laajalle alueelle. Aluetoimistojen nykyisillä resursseilla työpaikkojen ja työntekijien edes osittainen kontaktointi ja järjestäminen on mahdoton tehtävä. Määräaikaiset työsuhteet tai väliaikaiset projektit ja hokkuspokkus tempot ei ole ratkaisu ongelmaan, vaan vaaditaan pitkäjänteistä ja luottamukseen perustuvaa kehitystä jäseniä kohtaan. Tämä saavutetaan riittävillä henkilöstöresursseilla ja vakituisilla, sitoutumiseen mahdollistavilla työsuhteilla.

On myös hyvä tiedostaa, että keskustuimistolla on huomattavat resurssit suunnitella erilaisia alueilla toteutettavia kampanjoita ja tapahtumia. Tämä työ on kuitenkin käytännön tasolla hukkaan heitettyä koska aluetoimistoilla ei ole realistisia mahdollisuuksia näitä kunnolla toteuttaa. Johtuen vajeamitoitetusta henkilöstöstä. Lisäresurssit voisivat myös mahdollistaa aluetoimiston laajemman aukiolon jäsenille, jota kentällä toivotaan päivittäin.

Esitys:

Ehdotamme aluetoimistojen henkilökunnan mitoituksen tarkastusta ja jäsenten toiveiden kuuntelua, jotta henkilökuntaa olisi tarpeeksi jäsenistön huolia kuulemaan ja korjaamaan niitä, sekä järjestämisen kautta saada jäsenmäärä ja edunvalvonta entistä paremmalle tasolle.

003 PAM - palvelualan Pirkanmaan ammattiosasto PAM

Hallituksen lausunto:

Aloitteessa kannetaan huolta Pirkanmaan aluetoimiston henkilöresursseista ja esitetään niiden lisäämistä. PAMin organisaatiossa on 12 aluetoimistoa, joissa

Valtuuston kevätkokous 23.-24.5.2023

Hotelli Rantapuisto, Helsinki

työskentelee 62 työntekijää. Keskimäärin aluetoimistoissa on siis 5,16 työntekijää. Suurin aluetoimistoista on Helsinki-Uusimaa (16) ja pienin Joensuu (2), kun Pirkanmaalla/Tampereella vahvuus on kuusi työntekijää. Aluetoimistojen resurssit on määritelty suhteessa alueiden jäsenmäärään eli aluetoimistoissa on keskimäärin yksi työntekijä n. 2000 maksavaa jäsentä kohden.

PAMissa on haluttu ylläpitää kattavaa aluetoimistoverkostoa, koska sillä on suuri merkitys erityisesti niille jäsenille, joilla ei ole työpaikallaan luottamusmiestä. Lisäksi aluetoimistojen merkitys järjestöllisen valmiuden rakentamisessa ja ammattiosastojen toiminnan tukemisessa on keskeinen. Keskustoimistossa työskentelee 87 työntekijää neljällä eri osastolla, joilla kaikilla on oma valtakunnallinen vastuualueensa esim. työehtosopimusten kehittämisessä, alan juridisissa kysymyksissä, yhteiskuntavaikuttamisessa, viestinnän kokonaisuudessa tai liiton talouden ja hallinnon hoidossa. Keskustoimistolta tuotetaan liiton kokonaispalveluja, jotka kohdentuvat myös aluetoimistojen hyödyksi ja mahdollistavat aluetoimistojen keskittymisen jäsenrajapinnan toimintoihin. Tällaisia ovat esim. IT-tukipalvelut, henkilöstöhallinnon palvelut, viestinnän palvelut, taloushallinnon palvelut, juridinen tuki ja jäsenrekisteripalvelujen koordinaatio. Erityisesti aluetoimistojen kanssa yhteistyössä toimii järjestämisyksikkö, jonka kahdeksan työntekijää mm. suunnittelevat eri ammattialojen järjestäytymisastetta ja järjestöllistä valmiutta kehittäviä kampanjoita ja toimenpiteitä. Myös jäsenyyssyksikön ja ratkaisuyksikön yhteistyö aluetoimistojen kanssa on erittäin tiivistä.

PAMin henkilökunta on kaikissa tehtävissä vastuussa monista erilaisista asioista, joilla edesautetaan liiton toimintaa jäsenten hyväksi. Jäsenmäärän laskiessa ja jäsenmaksutulojen vähentyessä sekä sijoitusympäristön heikentyessä on liiton hallitus linjannut henkilöstösuunnitelmassa, että liiton henkilöstömäärä ei kasva. Tämän linjauksen puitteissa henkilöstöresursseja voidaan järjestellä vain organisaation sisäisin ratkaisuin esim. jokainen irtisanoutumisen tai eläköitymisen kautta avautuvan tehtävän tarve ja sijoituspaikka arvioidaan tapauskohtaisesti.

Päätösesitys: Valtuusto merkitsee aloitteen tiedoksi.

Päätös: Valtuusto merkitsi aloitteen tiedoksi.

Id: 3168

Ammattiosastojen tarkoitus ja tehtävät

Tausta ja perustelut:

Ammattiosastojen tarkoitus ja tehtävät on lueteltu liiton säännöissä kohdassa 2§. Näitä tehtäviä on aikamoinen joukko, joita hoidetaan pääosin vapaaehtoisvoimin työn ohessa. Siitä huolimatta tuntuu, että ammattiosastoille säilytetään jatkuvasti lisää töitä, joita mielestämme voisivat aluetoimiston palkatut henkilöt tehdä. Näistä esimerkkinä liittokokousvaalien hoitaminen.

Valtuuston kevätkokous 23.-24.5.2023

Hotelli Rantapuisto, Helsinki

Esitys:

043 PAM - liikealan Keski-Suomen osasto ry esittää, että rooleja ja vastuita selkeytetään paremmin liiton päästä. Mietitään tarkkaan, mitä toimintoja kukin hoitaa ja tuetaan mieluummin ammattiosastojen jaksamista, kuin kuormittamista. Lisäksi esitämme selkeän yhteyshenkilön nimeämistä aina, kun hoidetaan asioita aluetoimistojen kanssa yhdessä. Henkilö koordinoi ja hoitaa yhteydenpidon mieluummin ammattiosastoon päin, eikä niin että ammattiosasto joutuu kyselemään ja selvittämään asioita yksin. Mikäli ammattiosastoille halutaan jatkossakin ohjata liiton päästä tehtäviä, tulisi ne kirjata sääntöihin.

043 PAM - liikealan Keski-Suomen osasto ry

Hallituksen lausunto:

Ammattiosastojen merkitys liiton toiminnassa on keskeinen. Liiton jäsenet ovat ammattiosastojen jäseniä ja osastojen toiminnalla on merkitystä millaiseksi jäsen kokee Palvelualojen ammattiliiton. Ammattiosaston aktiivinen toiminta ja hyvät jäsenedut edesauttaa positiivista jäsenkokemusta ja tukee jäsenpysyvyyttä.

Liiton keräämistä jäsenmaksuista osa (11 %) tilitetään jäsenmaksupalautteena takaisin ammattiosastoille, jos osastopalautteen kriteerit täyttyvät. Valtaosa ammattiosastoista saa täyden jäsenmaksupalautteen eikä entisten ja uudistettujen kriteerien täyttämistä ole koettu ylivoimaisena. Tämän perusteella voidaan arvioida, että ammattiosastoille määritellyt tehtävät ovat varsin realistiset.

Liittokokous on aina järjestöllisesti iso ponnistus. Liiton henkilökunnan toimesta luodaan puitteet liittokokousvaalien suorittamiselle. Vaaliaikataulut, vaalijärjestelmät, materiaalit, ehdokaskoulutukset, jäsenviestintä ja monet muut käytännön järjestelyt tehdään henkilökunnan toimesta. Ammattiosastoilla on sääntöjenkin mukaan oma roolinsa liittokokousvaalissa ja se kohdistuu jäsenrajapinnassa tapahtuvaan toimintaan eli ehdokkaiden rekrytointiin, vaaleista tiedottamiseen osaston jäsenille ja ehdokasasettelukokousten järjestämiseen. Näissä toimissa liiton henkilökunta pyrkii parhaansa mukaan auttamaan ammattiosastoja, jotta liittokokousvaalit toteutuvat koko maassa tasavertaisesti.

Päätösesitys: Valtuusto merkitsee aloitteen tiedoksi.

Heidi Kokko (Keski-Suomi-Pohjanmaa): Kokko toi oman johtokunnan kannanoton aloitteen hallituksen lausuntoon. Ammattiosasto toimii vapaaehtoisvoimin ja pelkästään perusasioiden hoitamiseen menee paljon aikaa etenkin, jos toiminnassa on uusia henkilöitä vailla aiempaa kokemusta. Kokko koki, ettei osasto saanut riittävästi apua esimerkiksi liittokokousvaalien ehdokashankintaan, mainontaan ja markkinointiin. Osastossa on myös kuultu, ettei alueen luottamushenkilökoulutuksissa ole puhuttu liittokokousvaaleista eikä koulutuksissa ole rekrytty kiinnostuneita. Ehdokasasettelukokousten

Valtuuston kevätkokous 23.-24.5.2023

Hotelli Rantapuisto, Helsinki

materiaalit tuli vasta eilen ja osasto olisi kaivannut niitä jo pari viikkoa sitten. Liittokokouksen lisäksi talven aikana on hoidettu lakkoasioita ja eduskuntavaaleja. Tukea kaivattaisiin myös jäsenhankintaan ja jäsentapahtumiin. Ei liene kohtuutonta pyytää liitosta apua? Kokko kysyi, onko meidän osastomme ainoa, joka kokee näin? Hän toivoi liitosta aktiivista yhteydenpitoa osastoihin.

Mikko Ruukonen (hallituksen jäsen, Helsinki-Uusimaa): Ruukonen kertoi ammattiosastotoiminnan olevan hänelle sydämen asia ja ymmärsi, että se on kuormittavaa kaiken muun arkityön ohella. Jäsenrajapinnassa työskentely kuitenkin kuuluu ammattiosastoille ja luottamushenkilöille. Me aktiivit olemme kontakti liittoon. Hän toivoi, että osastot selviävät liittokokousvaaleista ja kehotti jakamaan tietoa ja neuvoja osastojen välillä.

Heidi Kokko (Keski-Suomi-Pohjanmaa): Kokko sanoi, että ammattiosastoissa on uusia aktiiveja, jotka eivät tiedä mitä heidän kuuluu tehdä. Hänen omassa osastossaan on vaihtunut puheenjohtaja ja sihteeri vailla aiempaa kokemusta. Aluetoimistolta voisi tulla puhelinsoitto kerran kuukaudessa kysellen, miten menee ja kaivataanko apua ja tukea. Osastojen yhteyshenkilö tai kummihenkilö voisi olla toimiva järjestely. Vaatimukset kasvavat ja tuki puuttuu. Kohta alkaa ammattiosastoja tippumaan.

Anni Hasunen (Lounais-Suomi): Hasunen kertoi, että Lounais-Suomen alueella aluepäällikkö kutsuu osastojen puheenjohtajat koolle Teams-kokoukseen kerran kuukaudessa käsittelemään ajankohtaisia asioita.

Maria Juntunen (Helsinki-Uusimaa): Juntunen kertoi, että Helsinki-Uudenmaan alueella on säännölliset Teams-kokoukset ajankohtaisista asioista. Hän kehotti olemaan liittoon yhteydessä, jos osastossa tarvitaan apua.

Venla Männistö (Itä-Suomi): Männistön mukaan ajanpuute ja omalla ajalla tehtävä osastotyö ovat iso ongelma. Mitä liitto voisi tehdä tukeakseen osastoja? Vaatimukset kasvavat koko ajan ja hän toivoi jonkinlaista tukea liitolta.

Järjestöjohtaja **Risto Kalliorinne** kommentoi, että ammattiosastojen toiminta on todella tärkeää ja pyrimme sitä liiton puolesta tukemaan niin keskustuimistossa kuin alueilla. Liitto luo mm. liittokokousvaaleihin puitteet ja ehdokashankinta tapahtuu työpaikka- ja osastotasoilla. Ehdokashankinnan loppuvaiheessa aluetoimistot avustivat mm. massatekstiviestein. Liiton jäsenkoulutuksissa on ollut tarkoitus nostaa esiin liittokokousvaaleja. Jos asiasta ei ole mainittu jossain koulutuksessa, niin ei ole ollut tarkoitus käydä. Ehdokasasetteluun materiaaleja löytyy liiton verkkosivuilta ja niitä on toimitettu ammattiosastojen sähköpostikirjeillä. Kalliorinne totesi, ettei ole kohtuutonta pyytää apua ja liitossa pyritään auttamaan osastoja kaikin tavoin. Kalliorinne kehotti osastoja kutsumaan aluetoimiston henkilökuntaa mukaan osaston kokouksiin ja kuulemaan avuntarpeet. Sellaista tunnetta ei saa tulla, että joku olisi jäänyt yksin.

Päätös: Valtuusto merkitsi aloitteen tiedoksi.

Valtuuston kevätkokous 23.-24.5.2023

Hotelli Rantapuisto, Helsinki

Id: 3169

Keskisuuriin ja suuriin kauppoihin pitää saada työntekijöistä vähintään 50 %:lle kokoaikatyö

Tausta ja perustelut:

Matalapalkkaiset myyjät saadaan kokoaikatyöllä tulemaan paremmin toimeen palkallaan. Alalle on saatava tulevaisuudessa paljon lisää työntekijöitä, joita epätyypillisten työaikojen takia saataisiin varmasti houkuteltua alalle paremmin, kun olisi vakituinen kokoaikatyö.

Esitys:

PAM - Etelä-Pohjanmaan osasto ry 031 esittää, että PAM ryhtyy toimenpiteisiin, että keskisuuriin ja suuriin kauppoihin saadaan työntekijöistä vähintään 50 %:lle kuukausipalkkainen kokoaikatyö.

031 PAM - Etelä-Pohjanmaan osasto ry

Hallituksen lausunto:

Tilastokeskuksen mukaan vuonna 2022 osa-aikaisia palkansaajia oli ennätysmäärä (397 000). Vuotta aiemmin peräti 118 000 työntekijää teki osa-aikatyötä vastentahtoisesti.

PAMin jäsenkyselyssä 2021 osa-aikatyöntekijöiden keskipalkka oli kuukaudessa 1 704 euroa. Suuri osa osa-aikatyöntekijöistä joutuukin turvautumaan sosiaaliturvaan: elämiseen riittämättömiä ansiotuloja paikataan tällä hetkellä muun muassa asumistuella, sovitelluilla työttömyysetuuksilla ja toimeentulotuella. Niiden hintalappu yhteiskunnalle on yhteensä lähes 500 miljoonaa euroa vuosittain, mitä voi pitää merkittävänä yritystukena palvelualojen yrityksille.

Tällä hetkellä kaikista vähittäiskaupan työntekijöistä jopa 40 % on osa-aikaisia. Monilla vähittäiskaupan sektoreilla heidän osuutensa on vielä paljon tätä suurempi. Aloitteessa kuvatuin tavoin heikko työsuhteiden laatu yhdistyneenä matalaan palkkatasoon heikentää kaupan alan yritysten mahdollisuuksia houkutella työntekijöitä. Rekrytointivaikeudet ovat omiaan rapauttamaan alan mahdollisuutta työllistää, kehittää uutta ja kasvaa.

On selvää, että täysien työtuntien tarjoaminen ei kaupan alalla aina ole mahdollista. Esimerkiksi päivittäiset tai viikoittaiset piikit asiakasvirroissa ovat tilanteita, joihin tarvitaan samanaikaisesti useampia työn tekijöitä. Osa-aikatyötä käytetään kuitenkin valitettavan usein silloinkin, kun työ olisi mahdollista teettää kokoaikaisin työsuhtein etenkin työajan tasoittumisjärjestelmiä hyödyntämällä. Esimerkiksi aloitteessa mainituissa suurissa ja keskisuurissa kaupoissa tilanne voi olla tällainen.

Valtuuston kevätkokous 23.-24.5.2023

Hotelli Rantapuisto, Helsinki

Näistä syistä PAM on esittänyt, että kokoaikatyö pitäisi lainsäädännössä asettaa lähtökohdaksi ja että siitä poikkeaminen pitäisi olla mahdollista ainoastaan perustellusta syystä vastaavalla tavalla kuin tilanne on jo nyt työsuhteen määräaikaisuuden osalta.

PAM myös tavoittelee lainsäädäntöön ja kaupan työehtosopimukseen parannuksia osa- aikatyöntekijöiden lisättyöoikeuteen. Lisättyön tarjoamisjärjestys, kertakaikkisen lisättyösuostumuksen kieltä ja tuntitarkasteluvelvoitteen tiukentaminen ovat esimerkkejä keinoista, joilla olisi mahdollista edistää työsuhteen kehittymistä työsuhteen aikana kohti kokoaikaisia tunteja.

Päätösesitys: Valtuusto päättää siirtää aloitteen kaupan alan sopimusala-toimikuntien käsiteltäväksi.

Päätös: Valtuusto päätti siirtää aloitteen kaupan alan sopimusala-toimikuntien käsiteltäväksi.

Todettiin, että valtuustolle tehty aloitteet on käsitelty ja ne lähetetään eteenpäin valmisteluun päätettyjen linjausten mukaisesti.

Todettiin, että aloitteiden päätösten seuranta löytyy Aloiterikisteristä <https://www.pam.fi/aloiterikisteri.html>.

Puheenjohtajaksi vaihtui **Sami Viitasaari**.

9. Vuoden 2022 tilintarkastuskertomuksen käsittely

Kuultiin tilintarkastajien lausunto vuodelta 2022:

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös, joka osoittaa ylijäämää 9.877.575,60 euroa, antaa oikean ja riittävän kuvan yhdistyksen toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Merkittiin tilintarkastajien lausunto kuulluksi ja todettiin tilintarkastus kertomus vuodelta 2022 käsitellyksi.

10. Tilinpäätöksen (31.12.2022) vahvistaminen

Kuultiin talousjohtaja Jukka Mattilan esittely liiton vuoden 2022 tilinpäätöksestä. Merkittiin tiedoksi, että asiakohtaan liittyvä työttömyyskassan ajankohtaiskatsaus kuultiin edellisenä päivänä esityslistan kohdan 7. jälkeen.

Puheenjohtaja avasi keskustelun. Pyydettyjä puheenvuoroja ei ollut.

Valtuuston kevätkokous 23.-24.5.2023

Hotelli Rantapuisto, Helsinki

Päätettiin tilinpäätöksen vahvistamisesta. Hyväksyttiin hallituksen esitys siitä, että ylijäämä 9.877.575,60 euroa siirretään kokonaisuudessaan työtaistelurahastoon.

11. Hallituksen tili- ja vastuuvapaudesta vuodelta 2022 päättäminen

Päätettiin hallituksen tili- ja vastuuvapaudesta vuodelta 2022.

12. Vuosikertomuksen 2022 käsittely

Kuultiin toiminnanjohtaja **Heidi Lehikoisen** esittely vuosikertomuksesta 2022.

Puheenjohtaja avasi keskustelun. Pyydettyjä puheenvuoroja ei ollut.

Merkittiin vuosikertomus 2022 käsitellyksi.

13. PAMin toimintaympäristöanalyysi ja keskustelu liittokokouksessa hyväksyttävän tavoiteohjelman 2023–2027 teemoista

PAMin tutkimuspäällikkö Antti Veirto esitteli PAMin toimintaympäristöanalyysin. Tämän jälkeen valtuuston kävi keskustelun liittokokouksessa hyväksyttävän tavoiteohjelman 2023–2027 teemoista valtuuston sähköiseen työtilaan tehtyjen kysymysten kautta.

Merkittiin keskustelu tiedoksi.

14. Toiminnan ja talouden suuntaviivat vuodelle 2024

Kuultiin toiminnanjohtaja **Heidi Lehikoisen** esittely toiminnan ja talouden suuntaviivoiksi 2024.

Puheenjohtaja avasi keskustelun. Pyydettyjä puheenvuoroja ei ollut.

Päätettiin suuntaviivoista vuodelle 2024 hallituksen esityksen mukaisesti.

15. Kokouksen päätöslausuma

Kuultiin päätöslausumavaliokunnan puheenjohtaja **Janne Kankaantähden** esittely valiokunnan esityksestä kokouksen päätöslausumaksi.

Tarja Puotsaari (hallituksen jäsen, Lounais-Suomi): Puotsaari toivoi, että rivillä 17 lause ” Me otamme merkittävän roolin tulevaisuuden työelämän kehittämisestä” muutetaan ”Me olemme jo ottaneet merkittävän roolin”.

Maria Juntunen (Helsinki-Uusimaa): Juntunen totesi, että riveillä 28 ja 30 toistuvat sanat ”paremman työelämän rakentamisessa”. Hän toivoi käytettävän eri sanamuotoja.

Päätöslausumavaliokunta kokoontui käsittelemään esitettyjä muutoksia.

Valtuuston kevätkokous 23.-24.5.2023

Hotelli Rantapuisto, Helsinki

Päätöslausumavaliokunnan puheenjohtaja **Janne Kankaantähti** esitteli muokatun päätöslausuman.

Hyväksyttiin päätöslausuma muutoksin. Todettiin, että päätöslausuma tulee pöytäkirjan liitteeksi.

18. Kokouksen päättäminen

Valtuuston 2. varapuheenjohtaja **Liisa Tamminen** päätti kokouksen lyhyen puheeseen.

Tamminen kiitti valtuuston, hallitusta ja liiton henkilökuntaa hienosta neljästä vuodesta. Hän toivotti onnea liittokokousvaaleihin ja toivoi näkevänsä mahdollisimman monen Jyväskylässä liittokokouksessa. Siellä hyväksytään uusi tavoiteohjelma, jolle tuleva hallitusohjelma antaa askelmerkit. Helppoa ei tule olemaan, meitä ei ole ennenkään lannistettu, me ollaan valmiita! Jos tilanne menee sellaiseksi, tiedätte kyllä millaiseksi, niin torilla tavataan!

Kokous päätettiin 24.5. klo 13.15.

VAKUUDEKSI

Sami Viitasaari
1. varapuheenjohtaja

Liisa Tamminen
2. varapuheenjohtaja

Heidi Lehikoinen
sihteeri

Anu Valve
sihteeri

Sari Pihlajaniemi
pöytäkirjan tarkastaja

Jouni Kelaranta
pöytäkirjan tarkastaja

Valtuuston kevätkokous 23.-24.5.2023

Hotelli Rantapuisto, Helsinki

OSALLISTUJALUETTELO

Valtuuston puheenjohtajat		
LAAKSO	SIRPA	valtuuston puheenjohtaja (<i>este*</i>)
VIITASAARI	SAMI	valtuuston 1. varapuheenjohtaja
TAMMINEN	LIISA	valtuuston 2. varapuheenjohtaja
Itä-Suomi		
1 LAPVETELÄINEN	EIJA	varsinainen jäsen
2 LESKINEN	ULLA	varsinainen jäsen
3 MÄNNISTÖ	VENLA	varsinainen jäsen
4 PUHAKKA	HANNA	varsinainen jäsen
5 ROPPONEN-KORHONEN	MINNA	varsinainen jäsen
Keski-Suomi-Pohjanmaa		
6 ERIKSSON	MATS	varsinainen jäsen
7 KOKKO	HEIDI	varsinainen jäsen
8 LAIHONEN	LEENA	yleisvarajäsen
9 KUKKAMÄKI	SIRPA	3. henk. koht. varajäsen (<i>Parjanen Tiina*</i>)
10 SAUKKO	PÄIVIKKI	varsinainen jäsen
11 TULISALO	MARKKU	varsinainen jäsen
Lounais-Suomi		
12 ELOKANNAS	TUULI	varsinainen jäsen
13 HASUNEN	ANNI	varsinainen jäsen
14 JUVAKKA	TIIA	varsinainen jäsen
15 MÄENPÄÄ	KAISA	1. henk. koht. varajäsen (<i>Laine Tanja*</i>)
16 PIHLAJANIEMI	SARI	varsinainen jäsen
17 ÖSTRÖM	NINA	varsinainen jäsen
Pirkanmaa		
18		(<i>Nyman Anne*</i>)
19 NYTORP	MAIJA	varsinainen jäsen
20 MELARTIN	JAANA	varsinainen jäsen
21 SALMINEN	SOILE	varsinainen jäsen
22 RUUSUNEN	MARIKA	yleisvarajäsen (<i>Tahlo Sonja*</i>)
Pohjois-Suomi		
23 BUSKA	JOHANNA	varsinainen jäsen
24 HANNIKANEN	EMMA	varsinainen jäsen
25 KORHONEN	PANU	varsinainen jäsen
26 RANTA-ESKOLA	PÄIVI	varsinainen jäsen
27 RÖNTYNYNEN	SUVI	varsinainen jäsen
28 SORONEN	PAULA	varsinainen jäsen
29		(<i>Tervo Juha-Matti*</i>)
Valtakunnalliset		
30 HALONEN	ARTO	varsinainen jäsen
31 KUSMIN	JOHANNA	varsinainen jäsen
32		(<i>Lindgren Toni*</i>)

Valtuuston kevätkokous 23.-24.5.2023

Hotelli Rantapuisto, Helsinki

Helsinki-Uusimaa		
33		(Aly Sirpa*)
34	FOGELHOLM	MIKAEL
35	ISO-LÄHTEENMÄKI	LAURI
36	HEINO	TONI
37	HYPPÖLÄ	LAURA
38	JUNTUNEN	MARIA
39	KAUNISMÄKI	TARJA
40	KELARANTA	JOUNI
41	KUUSNIEMI	PIIA
42	AHOLA	ANTTI
43	HIRVONEN	HARRI
44	PESSI	CHRISTA
45	KYMÄLÄINEN	SAMI
Häme-Kaakkois-Suomi		
46	IKONEN	LEA
47	ITKONEN	TIMI
48	KANKAANTÄHTI	JANNE
49	MAJANDER	TEIJA
50	LEHIKONEN	JENNI
Yleisvarajäsenet		
3	LAIHONEN	LEENA
4	RUUSUNEN	MARIKA
1	ISO-LÄHTEENMÄKI	LAURI
2	KYMÄLÄINEN	SAMI

* este ilmoitettu

ALATALO	KIMMO	Hallituksen jäsen
FAGERSTRÖM	ULLA	Hallituksen yleisvarajäsen
FORSMAN	JANNE	Hallituksen jäsen
ISOKOSKI	SAULI	Hallituksen yleisvarajäsen
JAATINEN	SEIJA	Hallituksen jäsen
KILPINEN	LILLI	Hallituksen jäsen
KORHONEN	MARJO	Hallituksen jäsen
KYRÖ	PIIA	Hallituksen jäsen
LAKKONEN	HEIKKI	Hallituksen yleisvarajäsen
LEHTO	MERJA	Hallituksen jäsen
LEIVISKÄ	MARJA-TERTTU	Hallituksen jäsen
LÄHDESNIEMI	MARKO	Hallituksen jäsen
PUOTSAARI	TARJA	Hallituksen jäsen
RUOKONEN	MIKKO	Hallituksen jäsen
VAKKURI	ARJA	Hallituksen jäsen

Valtuuston kevätkokous 23.-24.5.2023

Hotelli Rantapuisto, Helsinki

VEHMAS	PÄIVI	Hallituksen jäsen
VUORINEN-VILEN	PÄIVI	Hallituksen jäsen
KILLSTRÖM	ERJA	työttömyyskassan hallituksen jäsen
KORVA	JOUNI	työttömyyskassan hallituksen jäsen
MAUNULA-SAIRANEN	KATJA	työttömyyskassan hallituksen jäsen
HEIKINEN	JURI	työttömyyskassan hallituksen yleisvarajäsen
KUUSISTO	TIINA	työttömyyskassan hallituksen yleisvarajäsen
ERKAMAA	HANNA	aluepäällikkö
HONKANEN	SATU	pääluottamusmies
IMMONEN	ULLA	aluepäällikkö
KALLIORINNE	RISTO	järjestöjohtaja
KOSKI	JARNO	aluepäällikkö
KUITUNEN	NINA	aluepäällikkö
LEHIKONEN	HEIDI	toiminnanjohtaja
LEHTIMÄKI	NORA	puheenjohtajan assistentti
MATTILA	JUKKA	talousjohtaja
MOILANEN	MARJO	it-asiantuntija
NIKULA	KIMMO	henkilöstöpäällikkö
NISSILÄ	ILKKA	kassanjohtaja
NÄKKÄLÄJÄRVI	MIKKEL	aluepäällikkö
OJALA	JUHA	sopimuspäällikkö
PENDERS	ELISA	aluepäällikkö
PIIROINEN	TIMO	viestintäjohtaja
REPONEN	EVELIINA	yhteiskuntasuhteiden vastaava
ROUHIAINEN	AKI	järjestämispäällikkö
RÖNNI-SÄLLINEN	ANNIKA	puheenjohtaja
SALLINEN	MINTTU	viestintäpäällikkö
SPARF	JOHANNA	aluepäällikkö
TERHO	SIRKKU	toimistovastaava
VALVE	ANU	hallintosihteeri
WESTMAN	MERJA	koulutuspäällikkö
YLITALO	JAANA	edunvalvontajohtaja

Valtuuston kevätkokous 23.-24.5.2023

Hotelli Rantapuisto, Helsinki

ESITYSLISTA

1. Kokouksen avaus
2. Läsnäolijoiden toteaminen
3. Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus
4. Kokousvirkaileijoiden valinta
 - 4.1. Sihteerit (2)
 - 4.2. Pöytäkirjantarkastajat (2)
 - 4.3. Ääntenlaskijat (5)
 - 4.4. Menettelytapavaliokunta
 - 4.5. Päätöslausumavaliokunta (7+1+1)
5. Kokoussääntöjen hyväksyminen
6. Kokouksen esityslistan hyväksyminen
7. Puheenjohtajan ajankohtaiskatsaus ja yleiskeskustelu
8. Valtuustoaloitteista päättäminen
9. Vuoden 2022 tilintarkastuskertomuksen käsittely
10. Tilinpäätöksen (31.12.2022) vahvistaminen
11. Hallituksen tili- ja vastuuvapaudesta vuodelta 2022 päättäminen
12. Vuosikertomuksen 2022 käsittely
13. PAMin toimintaympäristöanalyysi ja keskustelu liittokokouksessa hyväksyttävän tavoiteohjelman 2023–2027 teemoista
14. Toiminnan ja talouden suuntaviivat vuodelle 2024
15. Kokouksen päätöslausuma
16. Kokouksen päättäminen

Valtuuston kevätkokous 23.-24.5.2023

Hotelli Rantapuisto, Helsinki

PUHEENJOHTAJA ANNIKA RÖNNI-SÄLLISEN PUHE 23.5.2023

Hyvät valtuutetut

Takanamme on melkoinen talvi ja kevät, mutta tässä me olemme entistä vahvempina, eikö vaan?! Syksyn valtuustossa oli se tilanne, että Kaupan liitto oli kieltäytynyt neuvottelemasta toisen vuoden palkankorotuksista. Se herätti ansaitusti jäsenissämme tunteita, joita purettiin mielenilmaisuihin. Myös hiihtokeskusalan neuvottelut olivat tuolloin aika lailla jumissa.

Puolen vuoden neuvottelurupeaman jälkeen voimme kuitenkin nyt todeta, että olemme neuvotelleet kaikille sopimusaloillemme sopimukset.

Nyt on aika hetken katsoa taakse ja analysoida neuvottelutuloksiamme, kuinkas meni ja mistä kaikki johtuu. Alun perin meillä niin kuin kaikilla muillakin liitoilla piti olla vain palkkaneuvottelut työehtosopimusten voimassaollessa. Niinhän siinä sitten kävi, että ihan kunnon neuvottelukierrokselle sitä päädyttiin.

Luulen että helpommalla olisivat työnantajat päässeet, jos olisivat vain kiltisti sopineet palkankorotuksista. Meidän ja jäsentemme kannalta tämä oli varmaan kuitenkin parempi näin. Sillä en usko, että olisi ollut mahdollista saada euromääräisiä korotuksia ilman lakkoja!

Kun vuosi sitten valtuuston kevätkokouksessa sanoin, että meidän koko SAK:laiselle perheelle pitää asettaa yhteinen euromääräinen palkankorotustavoite, sain teiltä valtavat aplodit.

Luulen, että kovin moni ei tuolloin kuitenkaan uskonut, että meillä olisi keväällä kolmella suurimmalla sopimusallalla euromääräiset korotukset. Niin kuitenkin kävi, vaikkemme yhteiseen euromääräiseen korotustavoitteeseen SAK:n piirissä päässetkään.

Käänteet neuvotteluissa olivat välillä nopeita, ja niiden käänteistä saimme opittavaa tuleville kierroksille. Aina voi tehdä paremmin.

Voimme kuitenkin olla todella ylpeitä itsestämme. Kiitos siis kaikille upeasti hoidetuista lakoista ja muusta aktiivisuudesta!

Ystävät,

Se on niin, että tavoitteita pitää uskaltaa asettaa. Samalla asetamme itsemme alttiiksi arvostelulle siitä, ettei aina ei kaikkiiin tavoitteisiin päästä. Neuvottelutoiminta on kuitenkin aina myös kompromissien tekemistä, parhaimmillaan löytyy win-win ratkaisuja, mutta kaikkea ei voi saada.

Samalla kun voimme iloita euromääräisistä palkankorotuksista, jotka antoivat prosenttikorotuksia enemmän euroja pienempipalkkaisille, voimme todeta myös niiden ongelmat. Täysin samojen euromääräisten korotusten saaminen kaikille aloilla on käytännössä mahdotonta. Se voi toteutua vain, jos pienipalkkaisilla aloilla on enemmän palkanmaksuvaraa kuin muilla. Näinhän se ei yleensä ole. Juuri niillä työvoimakustannusten osuus on suuri. Usein myös kilpailutukset pitävät palkat pieninä, koska asiakkaat ostavat halvinta.

Tämä kaikki ei yhdellä neuvottelukierroksella ratkea, mutta emme me tähän tyydy!

Tästä syystä yritysten tuottavuuden parantaminen on myös työntekijöiden etu. Pitää myös edistää kulttuurin muutosta ja lisätä asiakkaiden ymmärrystä siitä, että palvelusta pitää maksaa ja halvin hinta ei tosiaankaan ole laadun tae.

Myös kilpailu osaavista työntekijöistä edellyttää, että palkkaerot eivät saa kasvaa entisestään. Palkalla on tultava toimeen!

Valtuuston kevätkokous 23.-24.5.2023

Hotelli Rantapuisto, Helsinki

Jotta tuottavuuden parantuminen voisi näkyä myös työntekijöiden kukkarossa, on neuvottelujärjestelmäämme kehittävä.

Nyt työnantajien koordinaatio estää palkkojen nousun, vaikka palkanmaksuvaraa olisi. EK vahtii, ettei millään alalla palkat ylitä heidän vientiteollisuuden ratkaisun perusteella asettamiaan raameja. Sitä sovittelija vahtii haukkana. Lisäksi palkkatilastointi on osalla aloista niin huono, että se estää muista kuin prosenttikorotuksista sopimisen. Joillain aloilla emme tiedä edes alan keskipalkkaa, koska työnantajien tilastot ovat niin puutteelliset.

Tämä työnantajien yksipuolinen koordinaatio sai meidät SAK:n hallituksessa viime joulukuussa sopimaan tiiviimmästä yhteistyöstä. Teimme palkkaliiton. Se oli tärkeä osoitus työnantajille siitä, että me pystymme tekemään yhteistyötä.

Yhdessä olemme vahvempia.

PAMilaiset tekivät ympäri Suomen upeaa työtä ja olen niin ylpeä meidän porukoista, teistä joka ikisestä. Me tosiaankin lunastimme oman paikkamme yhteisessä rintamassa. Meillä on oikeus vaatia samoja vaikutusmahdollisuuksia kuin muillakin liitoilla.

Jatkossa meidän pitää löytää tavat kehittää tätä yhteistyötä. Meillä pitää olla todellinen mahdollisuus vaikuttaa tavoitteisiin sekä palkankorotusten tasoon.

On kyse myös meidän oikeudestamme neuvotella ja olla tosiasiaa vapaasti sopimassa omien alojemme työehdoista.

Ruokalähetit

Uusia ammatteja tulee ja niitä häviää, kun teknologia kehittyy. Alustatalous on tuonut meille tutuksi ainakin yhden uuden ammatin, ruokalähetit. Alustatalous on hämärtänyt rajanvetoa työsuhteen ja yrittäjyyden välillä. Se on tuonut työtä vaikeasti työllistyville.

Lisäksi se on tuonut monenlaisia uusia ongelmia, joihin me PAMissakin olemme jo pitkään pohtineet ja etsineet ratkaisuja.

Uuden rinnalla elää aina myös vanhoja, perinteisiä asioita. Nyt ruokalähetit ovat päätyneet ottamaan käyttöönsä keinon, jolla työntekijöiden työehtoja ja oikeuksia on parannettu jo yli sadan vuoden ajan. Ruokalähetit ovat päättäneet järjestäytyä!

He perustivat yhdistyksen, joka hyväksyttiin noin kuukausi sitten PAMin valtakunnalliseksi ammattiosastoksi. Tervetuloa PAM Couriers!

Järjestäytymisellä on edelleenkin merkitystä. Huhut ammattiliittojen ja kollektiivisen työehtosopimisen kuolemasta ovat todellakin valetta!

Olemme yhdessä ratkomassa lähettien ongelmia. Niiden löytämiseksi tarvitaan ennakoluulottomia ideoita, tarkkaa harkintaa ja yhdessä tekemistä.

Hyvät ystävät,

Valtuuston kevätkokous 23.-24.5.2023

Hotelli Rantapuisto, Helsinki

Ideota, harkintaa ja yhdessä tekemistä meiltä vaaditaan myös, kun valmistelemme tavoiteohjelmaa liittokokouksen hyväksyttäväksi ja sen jälkeen toteutettavaksi. Kuulemme myöhemmin kokouksen aikana lisää sen tekemisestä.

Aikaa liittokokoukseen on kutakuinkin puoli vuotta. Me olemme tällä valtuuston ja hallituksen kokoonpanolla käyneet läpi vaiherikkaan liittokokouskauden.

Aina ei ole ollut helppoa, mutta kaikesta on selvitty. Kiitos siitä kuuluu meille jokaiselle.

Ehdolle asettumisaika liittokokousvaaliin päättyi noin viikko sitten. Innokkaita liittokokoukseen vaikuttamaan lähtijöitä oli 701. Ammattiosastojen ehdokasasettelukokouksissa voimme kuitenkin saada vielä lisää ehdokkaita. Kannattaakin katsoa ympärilleen työpaikalla. Onko siellä joku, joka hyvinkin voisi lähteä mukaan. On tärkeää saada mahdollisimman kattava ehdokasasettelu, joka vastaa PAMin erittäin moninaista jäsenistöä.

Ystävät,

Hanskoja ei kuitenkaan voi pudottaa käsistä. Tekemistä riittää kyllä. Nyt juuri on tärkeää, millainen hallitus ja hallitusohjelma lopulta syntyy. Millaisia muutoksia se tuo mukanaan.

Teimme eduskuntavaalien alla yhdessä muun ay-liikkeen kanssa töitä nostaaksemme äänestysaktiivisuutta ja tuodaksemme esiin, mitä työelämän kannalta tärkeitä asioita on käsittelyssä ja mitä puolueet ja ehdokkaat ajattelevat niistä.

Näin on tehty ennenkin, mutta nyt kaksissa viime vaaleissa on myös aktiivisesti oltu yhteydessä jäseniin. Meillä samaan aikaan tes-neuvottelut olivat kuumimmillaan, mikä tietysti leikkasi aktiivisuutta.

Miten onnistuimme? Äänestysaktiivisuus pysyi edellisten vaalien tasolla. Uudessa eduskunnassa istuu tietojemme mukaan viisi PAMin jäsentä kansanedustajana. Anna Kontula, Merja Kyllönen, Ilmari Nurminen, Eemeli Peltonen ja Pinja Perholehto.

Valitettavasti nyt hallitusyhteistyöstä neuvottelevien puolueiden kansanedustajissa ei PAMin jäseniä ole. Jos olisi, olisi todennäköisesti helpompi vaikuttaa.

PAMin ja PAMin jäsenten kannalta tulevan hallituksen ohjelma on tärkeä. Jos käy huonosti ja hallitus ryhtyy toteuttamaan kaikkia ilmassa olleita leikkauksia esimerkiksi asumistukeen ja työttömyysturvaan, pienituloisten elämästä uhkaa tulee vaikeaa.

Mahdolliset muutokset työttömyyskassajärjestelmään ovat myös huolestuttavia. Jos taas tehdään muutoksia ay-jäsenmaksujen verovähennysoikeuteen tai avataan mahdollisuus ohittaa työehtosopimusten minimitaso paikallisella sopimisella, murennetaan koko sopimisen järjestelmää. Jos isoja rakennelmia rikotaan, niiden uudelleen rakentaminen on vaikeaa. Joskus mahdotonta.

Työehtosopimusten noudattamatta jättämistä ei saa laillistaa.

On myös asioita, joita ei voi siirtää seuraaville sukupolville tai muuten sopivampaan aikaan. On tehtävä nyt. Tärkein tällainen on ilmastonmuutoksen torjunta.

Valtuuston kevätkokous 23.-24.5.2023

Hotelli Rantapuisto, Helsinki

Juuri nyt yritämmekin vaikuttaa Säätytalolla ohjelmaa kasaaviin eri tavoin. Olemme toimittaneet sinne tietoa ja minut kutsuttiin asiantuntijana kuultavaksi työläinsäädännön kehittämistä käsittelevään työryhmään.

Meidän on kuitenkin syytä valmistautua myös siihen, että saatamme joutua vastustamaan huonojen päätösten toteuttamista.

Meillä palvelualoilla on ollut työkavereina jo pitkään maahanmuuttajia. Heille on tarjottava mahdollisuus samanlaiseen kokonaiseen elämään kuin meilläkin on. Siihen kuuluu riittävä palkka ja kunnollinen työelämä, sillä se on meidän kaikkien työelämä. Jos yhdessä kohdassa työelämä päästetään heikkenemään, se leviää sieltä muuallekin.

Näemme nytkin kuitenkin jatkuvasti törkeitä esimerkkejä siitä, miten oikeuksistaan tietämättömiä työntekijöitä hyväksikäytetään. Emme voi vain seurata, mitä tapahtuu, vaan meidän on myös vaikutettava kehityskuluihin.

Maahanmuuttajille on tarjottava tietoa työelämän pelisäännöistä ja heidät on saatava mukaan vaikuttamaan kanssamme. Olemme syksyllä käynnistämässä maahanmuuttajahanketta, jolla vaikutetaan juuri näihin asioihin. Haemme siihen myös rahoitusta Euroopan sosiaalirahastolta, ESR:ltä.

Palvelujen kehittämisessä olemme jo tehneet ison työn. Kirkastimme sitä, mihin palveluilla pyrimme. On kyse jäsenen tekemisestä tyytyväiseksi. Siitä että hän kokisi PAMin luotettavaksi ja turvalliseksi, moderniksi ja tehokkaaksi. Heidi käy tätä myöhemmin tarkemmin läpi ja kuvaa sitä, miten palveluja kehitetään jatkossakin.

Hyvät ay-aktiivit,

Meidän on syytä pitää mielessä, että meidän mallimme neuvotella ja sopia perustuu perusoikeuksiin ja muuhun lainsäädäntöön. Se merkitsee sitä, että politiikka on meille tärkeää vaikuttamisen alue. Pelkkä työmarkkinapöydissä toimiminen ei riitä.

Meidän on tiedettävä, mihin suuntaan eri puolueet haluavat työntekijöiden oikeuksia viedä ja mitä ne ajattelevat naisten asemasta yhteiskunnassa ja työmarkkinoilla. Täällä oleville tämä tuskin on yllätys, mutta meidän on tärkeä pitää näitä asioita esillä myös jäsenillemme laajemminkin.

Meillä on kuulkaa ihan valtavasti tekemistä, vaikka olemme viime ajat ihan valtavasti tehneetkin. Tämä on kuitenkin tämän porukan viimeinen kokous. Tahdonkin jo tässä kohtaa kiittää teitä kaikkia sekä omasta että koko hallituksen puolesta näistä neljästä vuodesta ja kaikesta yhteisen hyvän - ja eritoten jäsentemme - eteen tekemästänne työstä. Toivon kyllä näkeväni teidät kaikki myös lokakuussa liittokokouksessa!

Sitä ennen oikein hyvää kokousta meille kaikille, ollaan aktiivisia ja nautitaan myös yhdessäolosta ja kokemusten jaosta!

Valtuuston kevätkokous 23.-24.5.2023

Hotelli Rantapuisto, Helsinki

PÄÄTÖSLAUSUMA 25.5.2023

PAM pysyy liikkeessä

Me viemme tämän, Suomen parhaan ja toimivimman ammattiliiton, luottavaisin mielin tulevalle liittokokouskaudelle.

Tiedämme, että lokakuinen liittokokous tulee tekemään uusia merkittäviä linjauksia, joiden avulla liittomme tulee menestymään entistäkin paremmin. Luotamme siihen, että liike jatkuu ja yhdessä näemme sen kaiken hyvän, mitä liitossamme nyt on. Me jäsenet olemme PAM ja siksi luotamme, että tulevaisuudessakin liittomme on osaava, rohkea ja ennen kaikkea vahva.

Me pamilaiset olemme ainutlaatuisessa asemassa ja vahvempia kuin koskaan. Rinta rinnan olemme tänä keväänä seisseet lumimyrskyssä ottamassa sen, mikä meille kuuluu. Työehtosopimusneuvotteluissa onnistuimme vain, koska teimme sen yhdessä. Neuvotteluihin lähdettiin tilanteessa, jossa edessä piti olla palkkaneuvottelut työehtosopimusten ollessa yhä voimassa. Näin ei kuitenkaan käynyt, vaan koko kevään olemme käärineet hihat ja neuvottelleet parempia ehtoja palvelualoille. Näytimme voimamme ja tulemme näyttämään sen myös jatkossa.

Kuluvalla liittokokouskaudella palvelualoja on koetellut niin pandemia, inflaatio, sota kuin työehtosopimusneuvottelujen sanelupolitiikkakin. Yhtenäisenä joukkueena olemme pelanneet tiivistä tiimipeliä kriisienkin keskellä. Tätä PAM tulee tekemään myös jatkossa.

Meillä on merkittävä rooli tulevaisuuden työelämän kehittämisessä.

Emme ummista silmiämme myöskään mahdollisen oikeistohallituksen tulevalle hallitustyölle, vaan valvomme tarkalla silmällä tulevia esityksiä ja leikkauksia.

Pamilaisten näkökulmasta on yksiselitteisen tärkeää, että yksikään hallitus ei leikkaa osaamisesta ja ottaa esimerkiksi ilmastonmuutokseen vastaamisen tosissaan. Sen lisäksi on tärkeää, että neuvottelujärjestelmää uudistetaan ja epäreiluihin työoloihin, vastentahtoiseen osa-aikatyöhön ja toimeentuloon etsitään aitoja ratkaisuja. Palvelualojen palkat eivät saa jäädä jälkeen muiden alojen kehityksestä, vaan työstä pitää saada sellainen korvaus, että muu elämä sujuu. Tähän yhteistyöhön kutsumme myös muut SAK:laiset liitot - tiivistetään yhteistyötämme entisestään. Siitä ammattiyhdistysliikkeessä on pohjimmiltaan kyse. PAMin vahvuus on ennen kaikkea sen kyky luoda kaikille mahdollisuus toimia ja onnistua paremman työelämän rakentamisessa. Tästä hyvänä esimerkkinä on uusi valtakunnallinen PAM Couriers Finland ry - ammattiosasto, joka tulee varmasti onnistumaan omassa edunvalvonnassaan.

Me edustamme monella tapaa koko kansaa ja siksi pidämme tärkeänä, että tuleva liittokokouksemme on moniääninen. Tästä vastuu on meistä jokaisella, jotta muistamme kannustaa kaikkia pamilaisia ehdolle ja äänestämään liittokokousvaaleissa.

Me olemme liike - tavataan liittokokouksessa 2023!

Yhdessä parempaa